

KÖNYVTÁRI LEVELEZŐ / LAP

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség hír- és levelezőlapja

Internet Fiesta, 2011. Fotó: Kisdobsza (Baranya megye)

Tartalom

Műhely

Az MKE Műszaki Könyvtáros Szekció története 1970 és 2009 között (<i>Nagy Zoltán</i>)	3
---	---

Napló

A játéktól az olvasásig a neten. Internet Fiesta 2011 (<i>Nagy Anna</i>)	13
Internet Fiesta 2011. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár programjai (<i>Egri Krisztina</i>)	16
A 12. Internet Fiesta Zala megyei eseményei (<i>Tóth Judit</i>)	19
Fiesta a zalaegerszegi József Attila Városi Könyvtárban (<i>Horváthné Jóna Mária</i>)	21
Internet Fiesta Lentiben (<i>Baksa Melinda</i>)	25
Internet Fiesta Fejér megyében (<i>Kissné Nagy Mónika – Varga Lilla</i>)	27
Fiesta Szentgálon (<i>Somlai Veronika</i>)	32
Fiesta a pécsi megyei és városi könyvtárban (<i>Jancsik Patricia</i>)	34
Internet Fiesta a kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Városi Könyvtárban (<i>Lajos Klára</i>)	40

Tudjon róla

Az Európai Unió oktatásért felelős minisztereinek (<i>Szakmári Klára</i>)	43
Horváth Tibor. 1935–2011 (<i>Barátné Hajdu Ágnes</i>)	44
A zirci apátság kincsei (az újrakezdéstől 1857-ig) Apátság- és könyvtártörténeti kiállítás	24
Az Egyetemi Könyvtár bemutatkozása Lisszabonban	31
Mesélj nekem! Mezőberényben	45
Az év fiatal könyvtárosa	46
Könyvtári LLL-konferencia	46
Eseménynaptár, 2011	47

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) Műszaki Könyvtáros Szekciójának 1970. december 18-án való létrejöttét az MKE-n belüli második szakmai szervezatként hosszú előkészítő folyamatok előzték meg, amelyek az '50-es évek végére nyúlnak vissza, miután 1959. december 9-én volt a műszaki könyvtárosok első országos szakmai értekezlete.

Ennek alapját is az képezte, hogy az 1883-és 1948 között kiválóan működött Technológiai Iparmúzeum és Szakkönyvtár megszüntetése után a Technológiai Szakkönyvtár már 1949 és 1962 között országos hatáskörű szakirodalmi tájékoztató központtá tudott válni, az 1952-ben létrehozott Országos Műszaki Könyvtár és Műszaki Dokumentációs Központ összeolvasztásával. Ebben a centrumban fogalmazódott meg a hazai műszaki könyvtárak országos hálózata megszervezésének igénye. E cél megvalósítása érdekében több miniszteri rendelet és utasítás is napvilágot látott, továbbá 1958-ban létrehozták a Műszaki Könyvtárügyi Tanácsot. Már ekkor megjelent a Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója, a későbbi TMT, azaz a Tudományos és Műszaki Tájékoztató. Ekkorra fejeződött be az első szakkönyvtáros tanfolyam is, ahol a résztvevők egy jelentős része felsőfokú műszaki képzettséggel is rendelkezett, és a végzetek szerencsére egyre nagyobb számban tudtak az e tájt gyorsan szaporodó szakkönyvtárakban elhelyezkedni.¹

Valójában az ötvenes évek ellen való társadalmi tiltakozás egy formájának tekinthető a társadalmi szervezetek önszerveződésen

alapuló újbóli létrejötte, melyek között is szinte az elsőként h

arcolták ki az 1935. évben megalakult MKLE egyesülete jogutódjaként a Magyar Könyvtárosok Egyesületének (MKE) 1965-ban való megalakulását.²

Ennek a nagy hagyományú társadalmi szervezetnek a kebelén beül, egy nagyon erős szakmai igény, a szakkönyvtárakban egyre nagyobb számban dolgozó műszaki könyvtárosok továbbképzési és szakmai fejlődése iránti elvárások hozták létre a zenei könyvtárosok szervezete után közvetlenül a műszaki szekciót.

A TMT (18. évf. 2. sz. 1971. 161–163 p.) így számolt be annak idején a Műszaki Könyvtáros Szekció (MKSZ) létrejöttéről:

„Kialakult egy szakképzett műszaki könyvtáros gárda, amelynek nincs állandó szakmai vitafóruma, ahol a sajátos műszaki könyvtárosi problémákat, a műszaki-gazdasági, szakirodalmi tájékoztatás aktuális könyvtárosi vonatkozású kérdéseit megvitassa, megbeszélje. Szükséges a műszaki könyvtárosok közötti személyes szakmai kapcsolat kiépítése, ami nagy segítséget nyújthat a műszaki gazdasági tájékoztatás és könyvtárügy közös problémáinak megoldásához [...] Az MKE tagja az IFLA-nak. A szekció léte előmozdíthatja a kapcsolatfelvétel és tapasztalatcsere ügyét a külföldi országok műszaki könyvtárosaival az IFLA keretein belül és közvetlenül is. A szekció szükségesnek látja a műszaki könyvtárosok általános műveltségének bővítését, a könyvtár- és tájékoztatásügy határ területeinek, mint például a pedagógia, pszichológia stb. megismerését.”³

Az eredeti koncepciónak és működési elveknek a fenti – bár korántsem teljes – felsorolása a mai napokig helytállóan bizonyult.

Ehhez a fenti igényeken és szándékokon felül kellett olyan egyéniségek, mint az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ (OMKDK) akkori igazgatóhe-

* 2011. március 24-én a BME-OMIKK-ban ünnepelte az MKE Műszaki Könyvtáros Szekció a megalakulásának 40. évfordulóját. A konferencián elhangzott előadás szerkesztett változatát adjuk közre most.

lyettese, *Vajda Erik*, aki a XX. század második felében a magyarországi könyvtárosság egyik legmeghatározóbb személyisége és a műszaki szekció legfőbb megszervezője és alapítója volt. Így az alakuló ülésen Vajda Eriket választották meg a szekció elnökének, a titkára *Kovács Dezső*, az Építészeti Tájékoztató Központ (ÉTK) osztályvezetője, elnökhelyettes *Hartai Magda*, a Kohó- és Gépipari Minisztérium Műszaki Tudományos Tájékoztató Intézet (KGM MTI) tudományos főmunkatársa lett.

Később szintén a TMT már arról számolt be, hogy az alakuló ülésen részt vett 30 fős tagsága alig 13 hónap alatt cca. 120 főre növekedett. Ehhez az igen intenzív munka járult hozzá, amely során évi nyolc-tíz aktuális problémát megvitató tárgyalást (felkért hazai és külföldi előadókkal), fővárosi és vidéki tapasztalatcserét, szakmai kirándulást és klubrendezvényt szerveztek meg. Így már 1971-ben tájékoztatót adott ki a szekció a műszaki könyvtárosi munkafolyamatok kataszteréről, és 1971 szeptemberében már kétnapos tanácskozásra került sor Szombathelyen a regionális együttműködésről a műszaki könyvtárak között.⁴

A szekció beszámoló taggyűlését 1972 februárjában tartotta meg az OMKDK-ban. Itt került sor az első szervezeti és működési szabályzat megvitatására, a távlati munkaterv és a költségvetési irányelvek elfogadására. Március 7-én volt a vezetőségi feladatok elosztása. Igen jellemző és egyben szemléletes is, hogy kik szerepelnek ebben az elnökségben. Elnök: Vajda Erik, elnökhely-

ettes: *Hartai Magda*, *Kovács Dezső* titkár, *Csapó Györgyné* gazdasági felelős, *Billédi Ferencné* sajtófelelős és a mezőgazdasági könyvtárosok összekötője, továbbképzési felelős *Szepesváry Tamás*, a vezetőség további tagjai: *Dienes Gáborné*, *Pethes Iván*, *Poprády Géza*, *Váradi Éva*.⁵

Visszatekintve ma már elmondhatjuk, hogy az MKSZ első elnökségéből került ki az MKE elnökeinek, titkárainak és elnökségi tagjainak egész sora, akik az elmúlt 30–35 évben meghatározó személyiségek voltak és maradtak a magyar könyvtárügynek.

Vajda Erik, az MKSZ alapító elnöke, 2009 decemberében írott visszaemlékezésében így foglalta össze a műszaki szekció létrejöttének jelentőségét:

„A *Műszaki Könyvtárosok Szekciójának megalakulása azért volt jelentős, mert ezzel nem csak a műszaki könyvtárak és könyvtárosok kaptak szakmai munkájukhoz és annak módszereihez, még inkább e módszerek kialakításához és fejlesztéséhez »területet« vagyis szervezeti kereteket, hanem a szakkönyvtári lét és tevékenység egyben »létrehozta« a szakirodalmi tájékoztatás (dokumentáció, információ) kereteit is [...] A műszaki tudományos és fejlesztési tevékenységek pedig ilyenek [...] Így nem csodálható, hogy azok a könyvtárosok, de különösen a szaktájékoztatók, akik a szakirodalmi tájékoztatást elkezdték, hamar a »világra hozták« a rendszeres és visszamenőleges szakirodalmi tájékoztatási szolgáltatásokat is.»⁶*

Ezekből a szakkönyvtárosokból toborzódott össze igen gyorsan a szekció tagsága, mert nem kizárólag a műszaki terület, hanem az egészségügy, a mezőgazdaság és az alkalmazott tudományok munkatársai is igen nagy számban csatlakoztak és léptek be az MKSZ-be.

A későbbiekben is egyre növekedett a taglétszám. Ez a nagyszámú színvonalas rendezvény, vitafórum (műszaki könyvtárak berendezései – gyakorlati útmutatókkal, tanácsadással –, a könyvtári állományvédelem korszerű kérdései, restaurálás, mikrofilmzés, raktározás, az állományrevízió szakmai és jogi kérdései, információkereső rendsze-

rek, osztályozás, deskriptorok, tezaurszok) mellett annak is volt köszönhető, hogy nagy hangsúlyt helyeztek a szakmai képzésre és továbbképzésre, jól kihasználva az OMKDK hálózati és országos központi szerepéből eredő lehetőségeket. Így maga az a tény, hogy itt kapott helyet a szekció mint szervezet és hogy azóta is élvezzi az intézmény jogutódainak támogatását, ma is a BME-OMIKK-ban (Budapesti Műszaki Egyetem-Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár) van az MKSZ székhelye, igen jelentős szakmai háttérrel, biztonságot adott régen is és jelent a mai időszakban is.

Álljon itt néhány fontosabb esemény! 1973 júniusában megalakult az MKSZ-en belül az osztályozási és indexelési bizottság, melynek vezetőségi tagjai voltak: *Dienes Gedeonné*, *Hollós Miklós*, *Pethes Iván*, *Poprády Géza*, *Váradai Éva*. 1974 augusztusában a szekció 11 tagja vett részt Gothában az NDK Műszaki Könyvtáros Szervezetének továbbképző szaktanfolyamán. Az MKSZ szervezeti és működési szabályzatát is elfogadták.

A számítógépes információkereső rendszer, a SZIV felkarolása és terjesztése történt meg 1975 márciusától az SZKI-OMKDK és az MKSZ összefogásával. Ugyanennek az évnek a végén *Vajda Erik* elnökkel az élén újraválasztották az MKSZ vezetőségét. Folytatódott az általa vezetett szekció színvonalas fejlesztése és szervezeti kereteinek végső kiépítése. Így például megtörtént a szekció tagságának tárcák szerinti nyilvántartásba vétele. Folyamatos munkát jelentett az inaktív tagok ösztönzése és tagdíjfizetési kötelezettségre való felszólítások alkalmazása. Egyre jobban megnőtt a gazdasági felelősök szerepe és munkája. Megalakult a könyvtártechnikai és gépesítési bizottság. Elnöke *Kovács Zoltán*, titkára *Dienes Gedeonné* lett.

Az IFLA 42. közgyűlésén Lausanne-ban (1976. augusztus 22. és 28. között) elfogadták a magyar javaslatot, hogy önálló műszaki szekciót hozzanak létre a nemzetközi szervezeten belül. A magyar delegációt *Székely Sándor*, *Papp István* és *Vajda Erik* képviselte.

1978-ban döntés született arról, hogy az OMKDK-val közösen tavaszi és őszi főiskolai államvizsgára előkészítő tanfolyam induljon, miután a szekció javaslatára a főhatóság elfogadta, hogy a két és fél éves könyvtárosképzőn végzett hallgatók főiskolai diplomát szerezhessenek. Ezekkel az azóta is tartós eredményekkel zárult le az MKSZ *Vajda Erik* vezette első korszaka.⁷

A szekció 1978 októberében új vezetőséget választott. Az elnök *Poprády Géza*, a Szilikátipari Kutatóintézet (SZIKTI) könyvtárának vezetője lett, titkár *Rády Ferenc* az OMKDK-ból, alelnök *Bauer József* az ÉTK-ből, gazdasági felelős *Petróczy Judit*, rendezvényfelelős *Szabó Julianna*, sajtófelelős *Varga Judit*, továbbképzési felelős *Csillagné Szamosi Lia*.

Ennek az újabb időszaknak a történéseit a legjobban *Poprády Géza* 2010. január 4-én Piliscsaba-Klotildligeten elhangzott gondolatai foglalják össze:

„Az MKSZ az 1970-es éve közepétől az egyesület (MKE) szervezetei közül a létszámát tekintve a legnagyobb, tevékenységét tekintve a legaktívabb (vagy legalábbis az egyik legaktívabb) szervezet volt. A nagyságát illető elsőségére két alapvető magyarázat adható:

Az egyik az a tény, hogy az MKSZ gyűjtő szervezet volt, az ipari területen kívül a mezőgazdasági és az orvosi szakterület könyvtárosai is a szekció tagjai voltak, beleértve nem csak e területek vállalatának, intézeteinek, központi és ágazati központi szakirodalmi információs intézményeinek munkatársait, hanem a megfelelő felsőoktatási intézmények könyvtárosait is, illetve több esetben magukat a cégeket is, mint testületi tagokat.

A másik magyarázat abból következik, hogy a 70-es évekre egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy már nem csak az országos intézmények – kutató,- tervező,- fejlesztőintézetek nem nélkülözhetik a korszerű szakmai szolgáltatásokat, hanem az »egyszerű« termelő, kivitelező vállalatok különböző szintű vezető munkatársai sem. Így ez utóbbiak is létrehozták a maguk különböző szintű, nagyságú és szervezetszerű információ-szolgáltató egységeit. [...] A gyakorlati tapasztalat

az volt, hogy sokkal eredményesebben működtek az ilyen kölcsönös szolgáltatások, ha az együttműködő szakemberek személyesen is ismerték egymást. [...] A hetvenes években megindult a szakmánk »gépesítése«, ami a nyolcvanas évek közepére már a mai információs lehetőségeket vetítette előre (a figyelőkarton szolgáltatástól a peremlyukkártyán, a mágnesszalagos szolgáltatásokon át a külföldi számítógépes adatbázisok igénybevételéig.) [...]

A műszaki szekció eben a fejlődéssel való lépéstartásban komoly szerepet vállalt. [...] A külföldi események, tapasztalatok megismerésében az egyesületnek, ezen belül a maga területén a szekciónak fontos szerepe volt.”⁸

Valóban egy igen intenzív tevékenységet megvalósító munkaszakasz indult be a szekció életében, és a taglétszám is az 1975. évi 428 főről 670-re nőtt 1979 decemberére a taggyűlésen rögzített beszámoló szerint.

Ebben az időben valóban szoros munkakapcsolat épül ki az NDK-ban működő műszaki könyvtárakkal, így a Drezdai Műegyetem könyvtárával, a Deutsche Bücherei és az Építésügyi Információs Iroda könyvtárával, konferenciát szerveztek Miskolcon a műszaki felsőoktatási intézmények könyvtárainak. Külön szakmai vitanapot szántak a tanszéki könyvtárak kapcsolatépítési problémáinak. Másik alkalommal, 1980-ban, a külföldi szakfolyóiratok beszerzési nehézségeinek megszüntetéséről tartottak konferenciát.

Emellett jól fejlődtek az MKE más szekcióival való kapcsolatok is. Több alkalommal került sor az MKE Társadalomtudományi Szekcióval, ezen belül a könyvtörténeti bizottsággal közös rendezvények megtartására is, például 1985-ben Miskolcon. Az OMIKK százéves jubileuma alkalmából *Data base* címmel adatbázis-konferenciát tartottak 1983-ban. Szintén jelentős volt a *COM Mikrofilmek szolgáltatások az OMIKK-ban* című konferencia. Rendszeressé vált az is, hogy a műszaki szekció a nyári MKE-vándorgyűlések alkalmából külön szakmai napokat szervezett, amelyek folyamatosan nagy érdeklődésre tartottak számot. Így 1982-ben a Miskolcon megtartott XIV.

vándorgyűlés MKSZ-es programja a *Szakirodalmi információellátás helyzete és fejlesztési irányai Magyarországon* című vitanap volt.⁹

Miután az MKSZ addigi elnökét 1986-ban az MKE főtitkárává választották, a szekció élén is vezetőváltás következett be. Az új elnök *Ottovay László*, az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) főosztályvezetője, a titkár *Maurer Péter*, az OMIKK osztályvezetője lett, aki egyben az MKE ez idő tájt megalakuló tanácsának tagja, majd annak elnöke is lett. Az új vezetéssel folytatódott az a koncepció, amelyet a műszaki szekció működtetésére az alapítás idején kidolgoztak, miután az elnök is alapító tagja volt a szekciónak.

A taglétszám a ciklus kezdetén, 1986-ban 547 fő volt, 1990-re pedig 567 főre növekedett. Ez részben a szekció keretén belül 1988-ban megalakult önálló orvosi könyvtáros csoport létrejöttének is volt köszönhető, amelynek első elnöke *Benda Mária* lett.

A szakmai rendezvények helyszíne fokozatosan az OMIKK-ból az OSZK-ba tevődött át, ami újabb érdeklődő könyvtárosokat vonzott. Sűrűbbé váltak a vidéki kihelyezett programok is. Folytatódtak a közös rendezvények. Az MKE XIX. Vándorgyűlésén, Szolnokon, az MKSZ a Társadalomtudományi Szekcióval (TTSZ) együtt szervezett vitanapot és előadás-sorozatot *Információ és érték* címmel, vagy később, 1989-ben is közös rendezvény volt a TTSZ-szel a külföldi könyvek és folyóiratok beszerzéséről.

Az időszak legjelentősebb eredménye a szekció szervezeti életének rendezése volt, így az új alapszabály elkészítése, s ennek nyomán a szekció bejelentette, hogy a továbbiakban önálló jogi személyként kíván majd működni. Mind az MKE, mind az MKSZ új alap- és működési szabályzatainak elkészítésében és a rendszerváltásra való felkészítésben *Ottovay László*nak elévülhetetlen érdemei voltak, korai halála nagy veszteség volt szekciónk és az egész magyar könyvtárügy számára.

A rendszerváltás idején, azaz 1990 decemberében, az MKSZ is új vezetőséget választott, *Teveli Mihályné* lett az elnök (Kopint-Datorg) és *Balogh Margit* az

OMIKK-ból a titkár, Maurer Péter pedig az MKE Tanácsában képviselte a műszaki szekciót. Miután alapvető célkitűzés volt a mindig nagyszámú inaktív tagság bekapcsolása a rendezvényekbe és a szervezeti életbe, új eszközként megszületett a szekció írásos tájékoztató kiadványa, az MKSZ Híradó, amelyet tagjainknak eljuttattunk évente négy, de szükség estén hat alkalommal is. Ez a jól bevált tájékoztatási eszközünk azóta is folyamatosan működik.

Annál is inkább szükség volt erre, mert minden megváltozott a korábbiakhoz képest, így a szekció fő tagsági hányadát kiadó nagy-, közép- és kisvállalatok igen nagy számban szűntek meg vagy kerültek összevonásra, átszervezésre. Ennek következtében a tagságunk létszáma rohamosan lecsökkent. 1988 és 1990 között 263 egyéni tagból 192-en jelentkeztek vissza. Így az állások figyelemmel kísérése is feladattá vált. Ugyanakkor sajnos a tartósan nem fizető tagoktól is meg kellett válnunk, az önálló jogi személyiséggel együtt járt a szigorú pénzügyi gazdálkodás bevezetése is. Megalakultak az ellenőrző bizottságok, szekciónknál ezt a szerepet ekkor *Jáki Éva* töltötte be, aki e téren már külföldi tapasztalatokkal is rendelkezett.

A szekció folytatta szakmai tájékoztatási tevékenységét, és továbbra is élen járt a számítógépesítés, a számítógépes könyvtári rendszerek elterjesztésében. Ehhez növekedett a külföldi tapasztalatcserére kiküldöttek száma, és több tanulmányutat is szerveztek.

Számos új típusú rendezvény megtartására is sor került, amelyet nagy hazai és külföldi műszaki cégek támogattak. Ezek közül néhányat sikerült testületi tagként bevonni a szekció életébe, így a Kopint-Datorgon kívül a Medinfó és a Minerva Könyv- és Lapterjesztő cégeket is.

Jelentős esemény volt szekciónk életében, hogy a mezőgazdasági könyvtárosok önálló csoportot alakítottak a szekción belül, majd 1991-től létrehozták saját szekciójukat, amellyel azonban azóta is szoros együttműködést és szakmai munkakapcsolatot tartunk fel.

A szekció irányítását 1994-től *Koltay Tibor* vette át mint az MKSZ megválasztott

elnöke, a titkár Balogh Margit maradt. Az MKE tanácsi képviseletét változatlanul Maurer Péter látta el. Erre a korszakra a kiszélesedő szakmai körök aktivizálódása volt a jellemző, egyre több közös rendezvény megtartására került sor a korábban a mi szekciónkban működött Mezőgazdasági Szekcióval. Két alkalommal a vándorgyűléseken együtt szerveztük meg a programunkat. 2005-ben Egerben például *A könyvtár és gazdája* címmel.

„A szekción belül az orvosi csoport aránylag önállóan működött. Részt vettünk a Budapesti Könyvfesztivál Könyvtáros Klubjában folyó programok kialakításában, lebonyolításában.

A szervezetiünk legfontosabb felismerése az volt, hogy az internet nagyon fontos szerepet fog játszani a tájékoztatásban és az információknak a felhasználókhöz való eljuttatásában – írja Koltay Tibor visszaemlékezésében. – 1995-ben a Műszaki Szekció az MKE közreműködésével: Mit nyújt a könyvtáraknak az internet? címmel országos konferenciát szervezett. Ugyanebben az évben került sor a Mezőgazdasági Szekció, a Műszaki Szekció Orvosi Csoportja és a GATE Központi Könyvtára szervezésében a Holland–Magyar szimpóziumra. Ugyancsak nemzetközi részvétellel került sor 1996-ban az Orvosi Könyvtáros Csoport országos rendezvényére Merre tovább orvosi könyvtárak címmel. Az Ausztriába, Lengyelországba stb. szervezett utak mellett támogattuk a tag

jaink részvételét az angliai Hatfieldben rendezett Libtech International 96 konferencián.

Mindez azt mutatja, hogy a szekció profiljához illeszkedő kérdések mellett jelentős figyelmet kaptak a nemzeti könyvtári szolgáltatások, a könyvtáraink szélesebb körét érintő kérdések és kiemelten az információs társadalom problémái.”¹⁰

A szekció szervezeti élete területén is nagyon fontos és hosszú távra kiható pozitív személyi változás következett be, miután 1994-től *Fenyves Márta* lett az MKSZ gazdasági felelőse, aki nagy szakismerettel, ambícióval és rátermettséggel rendelkezett a pénzügyek rendezése területén. Rá is voltunk szorulva a tagdíjügyeink „rácba szedésére”, s ez mint folyamatos küzdelem azóta is alapvetően biztosítja működésünk feltételeit.

A Műszaki Szekció 1998 végétől Balogh Margitot, a Pethő Intézet könyvtárvezetőjét választotta meg elnöknek, és *Bakos Klára*, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem (ZMNE) könyvtárának vezetője lett a titkár.

Erre az időszakra esik az MKE igazán nonprofit szerevezetté, kiemelten közhasznú egyesületté való átalakulása. Ennek az alapszabályokban szükséges változtatásait Ottovay László szekciós tagtársunk már mint az MKE főtitkára dolgozta ki 2000 és 2001 között.

Szekciónk vezetősége éppen a tagsági viszonyok rendezése érdekében döntött úgy, hogy váljunk meg a tartósan nem fizető tag-

társainktól. Így taglétszámunk 200 fő alá esett.

Ugyanakkor a régi hagyományok megőrzésére törekedett a szekció, színvonalas rendezvények születtek mind az informatika területén, mind a könyvtáros kollégáink szakmai fejlődését szolgáló kérdésekben. Ezek közül is kiemelkednek a Könyvfesztivál Könyvtáros Klubjában életre hívott vitadélelőttök, így 1999-ben *Könyvtárosképzés a hazai felsőoktatásban* címmel. A Társadalomtudományi Szekcióval közösen megszervezett eseményen az összes hazai egyetem és főiskola könyvtáros tanszékének képviselői részt vettek. Szintén közös rendezvény volt a TTSZ-szel az elektronikus dokumentumok avulásáról az OSZK-ban tartott könyvtári állományvédelmi szakmai nap. 2000-ben Esztergomban volt komoly sikert aratott programja szekciónknak a tudomány múltjáról és a jelenben való szerepéről.

Kiemelkedő esemény volt 2000 decemberében (még a régi OMIKK épületében) az MKSZ megalakulásának 30 éves jubileumi emlékülése, amelyről videofilm is készült, a régi tagjainkat is megörökítve.

Nagyon jelentősek voltak a külföldi tanulmányutak is, így 2001-ben Olaszországba, Horvátországba, de különleges élményt nyújtott a révkomáromi erőd építészeti emlékeinek szakvezetéssel történő megtekintése is.

Ezek az utakon ugyanis 40–50 tagtársunknak tudtunk új ismereteket és esztétikai élményeket biztosítani.

Az OSZK 200 éves fennállására rendezett ünnepségeken is fontos szerepet vállalt szekciónk előadások tartásával.

Komoly és jelentős rendezvényeket tartott szekciónk évente közösen a ZMNE-vel a tudomány napi konferenciák keretében, így 2002. november 20-án *Mit ér az ember, ha könyvtáros?* címmel.

2002. december 9-én, a szokásos Luca napon beszámolt az MKSZ vezetése a négyéves munkájáról, eredményekről, gondokról. Balogh Margit további négy évre folytathatta elnöki munkáját, szekciónk titkárává *Nagy Zoltánt* (OSZK) választották meg.¹¹

Az új vezetőségbe olyan tagok is kerültek, akik a rendszerváltás utáni „mélyrepülés” után már megerősödő vagy újból prosperáló hazai nagy- és közepes vállalatokat is képviselték. Ezek elsősorban a gyógyszeripari, az informatikai, a távközlési vállalatokat és az egészségügy intézményeit, illetve az azokat ellátó cégeket képviselték. Ezért újra szerevezésre kerülhettek a vállalati könyvtárakról, információs központokról tartandó felmérő és értékelő találkozók is.

Ugyanakkor gesztorintézményünk, az OMIKK is jelentős változáson esett át. Régi székházából átköltözött és összeolvadt a BME szintén nagy hagyományú könyvtárával a műegyetemen, s BME-OMIKK néven kezdte újra működését.

Már 2003 februárjában közösen megszervezett szakmai nap keretében ismerkedhettünk meg *Az EU-s információs szolgáltatások a BME OMIKK-ban* című könyvtárbemutatón a felújított intézménnyel. A házigazda *Fonyó Istvánné* főigazgató volt.

Izgalmas bemutatókra is sor került, mint a *CD-ROM-ok a tudománytörténet és az oktatás szolgálatában* című.

Tovább folytatódtak a már jól bevált ismétlődő rendezvényeink, mint az MKSZ szakmai programokkal való részvétele a Könyvfesztiválon, vagy az MKE vándorgyűlésein való szekciós szereplés. 2003-ban Nagykanizsán például a Zenei Szekcióval közösen rendeztünk szakmai napot. A *dokumentumtermelő könyvtár* címmel az OSZK Erkel-gyűjteményét illetve az egyes darabokról készült másolatokat, hasonmás kiadásokat mutattuk be.

Ugyanakkor az MKSZ orvosi csoportja és a Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetsége (MOKSZ) Sopronban a Nyugat-magyarországi Egyetem Központi Könyvtárában tartott szimpóziumot *Együtműködés a szakkönyvtári elektronikus tájékoztató szolgáltatásokban* címmel.

Mindemellett rájöttünk arra is, hogy a nagy modernizálások mellett hagyományos hungarica értékeinket is meg kell mentenünk a jó és modern műszaki tudásunk és eszközparkunk segítségével. Ezért a szekció titkára programot dolgozott ki a határainkon túl lévő könyvtári és más közgyűjtemények,

építészeti értékek szakmai utakon való meglátogatására.

E ciklusban így eljutottunk Szlovéniába, a Muravidékre, Muraszombat és Lendva környékére. Külön utat szervezett a szekciónk Ady és Arany János nyomában a Partiumba, az irodalmi emlékhelyek városait és községeit felkeresve. Később dél-lengyelországi úton vettünk részt Krakkó, Tarnow környékén.¹²

Megkezdjük a vállalati könyvtárakkal folytatott beszélgetéseket, felkeresve a Matáv információs központját, majd többek között a MÁV Dokumentációs Központjában tartottunk vitanapot.

Folytattuk a ZMNE-vel közös tudomány napi konferenciáink megszervezést, így a *Tudománymetria* című országos szimpóziumról, később pedig az információgazdálkodás és -menedzsment témájában tartott országos szakmai nap sikeréről számolhatunk be a rendszeresen megjelenő MKSZ Hírlevél soron következő számában.

2006. december 13-án, valóban Luca napján került sor az MKSZ taggyűlésére, ahol Balogh Margit a két ciklus alatti tevékenységéről megtartotta beszámolóját. Ebből idézek:

„A 2003–2006 közötti esztendő [...] szintén többfajta tanulsággal szolgálhatunk. Ezt mutatják a különböző könyvtáros szervezetek rendezvényei, az országos szakmai megmozdulások, mint pl. az MKE jubileumi programja az országházban, a nagy könyv mozgalom, a könyvfesztivál, a vándorgyűlés, és az ország nagy és a legkisebb könyvtáraiban is megrendezett programjaink, amelyek egyúttal a szakmai szervezetek fontos közéleti tevékenységét, jelentőségét is megmutatták és megerősítették. Szekciónk társulva a Bibliográfiai Szekcióval magas állami kitüntetésre terjesztette fel Vajda Eriket [...] – aki hajdanán szervezetünk alapító elnöke és az OMIKK osztályvezetője volt – 75. születésnapja alkalmából. Ennek nyomán megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjét. Egyben szekciónk egy országos konferenciával is köszöntötte egykori elnökünket. *Hogyan lesz egyformán közel a világ minden pontja?* címmel az OSZK-ban

*Az információkereső nyelvek mai világáról szóltak az előadások, amelyeket igen nagy érdeklődés kísért a szakma minden részéről.*¹³

Ezek után az MKSZ elnökének Nagy Zoltánt (OSZK) választotta meg a taggyűlés. Az új titkár Kovács Beatrix lett az Egészségügyi Stratégiai Kutatóintézet (ESKI) Könyvtárából.

A ciklusra vonatkozó koncepció lényegét abban lehet összefoglalni, hogy az új vezetés legerősebb törekvése arra összpontosít, hogy a műszaki, természettudományos, orvosi, vállalati könyvtárakat ért drámai csökkenést megállítsa és, ha lehet, a tagság létszámát, ha szerény mértékben is, de növelje. Ennek érdekében azt a stratégiát választotta, hogy az aktív tagságnak igyekszik biztosítani a továbbképzési lehetőségeket, továbbá olyan programokat tervez, amelyek érintik és érdeklik őket, ugyanakkor folytatni kívánja a határainkon túl élő könyvtárosok bevonásával olyan szakmai utak szervezését, amelyek elősegítik a Kárpát-medencében fellelhető szellemi, kulturális, szakmai és épített értékeink megismerését és támogatják azok megőrzését.

Ennek érdekében a ciklus alatt két nagy országos szakmai konferencia megszervezését vállalta fel és valósította meg a szekciónk.

Így 2007. október 26-án *A web-2. alkalmazásának kérdései a könyvtárakban* címmel, mely talán az első hazai nagy összefoglaló seregszemléje volt a témakörnek, 2009. június 18-án pedig *A vállalati könyvtárak jelenlegi helyzete* címmel egy országos felmérés tapasztalatait foglalta össze az országos konferenciánk. Mindkét alkalommal a nagy érdeklődés miatt megtelt az OSZK nagy előadóterme (lásd az erről megjelent cikkeket).

Szintén kiemelten kezeltük az évenként két alkalommal megszervezett vállalati és intézményi műhelybeszélgetések immáron jól kialakult sorozatát, amelyeken egy-egy, a szakmát jelenleg érdeklő témát vitattak meg a résztvevők.

Az évenként összeállított gazdag eseménynaptárunk, amely elérhető az MKE Honlapján és a nemsokára beinduló MKSZ-

honlapon is, rávilágít arra, hogy évenként visszatérően milyen jelentős rendezvényeket tartottunk meg. Ilyenek a Könyvfesztiválon való önálló szakmai napunk programjai, amelyek kertében néhány olyan könyvet mutattunk be, amelyet tagjaink vagy a szekcióhoz kötődő szerzők alkottak. Így *Gazda István* tudománytörténeti munkáit, a *Magyar Fürdőalmanachot*, a *Délvidéki Képzőművészeti Lexikont*, a Vajdasági Helyismereti Társulat kiadványát, a *Memento* kötetet, *A délvidéki magyarság válogatott történeti és honismereti bibliográfiáját*, vagy a neves erdélyi irodalmi folyóiratról, a *Pásztortűzről* készített összefoglaló kötetet.

Folytattuk szakmai tapasztalatszerző tanulmányutjainkat a Kárpát-medencében: 2007-ben a Felvidékre, 2008-ban a Délvidékre és Erdélybe, a Székelyföldre, míg 2009-ben a Kárpátaljára látogattunk el. Ez utóbbi olyan tapasztalatot is hozott, hogy feltétlenül segítenünk kell az elárvult és a létezés határait súroló helyi magyar könyvtárakon.

Így a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Pedagógiai Főiskola könyvtára mellett gyűjtést szerveztünk a Munkácson lévő, Zrínyi Ilonáról elnevezett magyar városi könyvtár számára is.¹⁴

Ugyanakkor a különböző szakterületeken működő könyvtári programokról sem feledtünk meg, így nagyon eredményes programok zajlottak le az Orvosi Könyvtárosok Csoportja szervezésében. Évenként részt vettünk az *Informatio Medicata* rendezvénysorozaton.

Ugyancsak kiemelten kezeltük és évenként közösen szervezte meg a szekciónk és a ZMNE a tudomány napi országos konferenciákat, ahol több fontos téma megvitatására az ország legkülönbözőbb részeiből gyűlt össze a hallgatóság. Több alkalommal tartottunk közös rendezvényt társszekcióinkkal, így jelesül a Bibliográfiai Szekcióval is, sikeres szakmai napunk volt például a Corvinus Egyetem új könyvtárának és szolgáltatási rendszereinek megismertetése céljából.

Nagyon jók voltak a hazai fő intézményeinkben szervezett szakmai napok is, így a Budapesti Műszaki Főiskolán, amely ma

már Óbudai Egyetemenként működik, a KSH Könyvtárban, az ESKI-ben, s talán a legrendszeresebben a gesztorintézményünkben, a BME-OMIKK-ban szervezett közös programjaink.

Az aktív tagságon túl komoly jelentősége van annak, hogy nagyszámú és igen aktív nyugdíjas tagjainkat is megtartsuk és részükre megfelelő rendezvényeket biztosítsunk. Ezért évente rendezünk az OSZK-ban színvonalas nagy kiállításokat (*Magyar bibliák, Magyar nyelvemlékeink*), amelyek szakértő vezetőikkel való élvezetes és érdekes megtekintése után egy-két órás társalgásra hívtuk meg idősebb kollégáinkat a nemzeti könyvtár társalgójába, amelyeken igen sokan szoktak részt venni.

A korszakot a szekciónk irattárát és ügymenetét is rendbe tevő titkárunk, Kovács Beatrix egyik évi beszámolójában leírtak jellemezhetik a legjobban:

„Rendezvényeinkkel igyekeztünk megszólítani tagságunkat. Voltak olyan rendezvényeink, ahol egy-egy speciális csoportot szólítottunk meg. Például a Műhelybeszélgetések a vállalati könyvtárakról, Orvos/Egészségügyi konferencia, vagy a nyugdíjas tagjainknak szervezett vezetéssel biztosított bemutatók, utána beszélgetések. Minden programunk iránt nagy volt az érdeklődés. Minden évben jelentős részvétellel rendeztük meg a könyvfesztiváli és vándorgyűlési programjainkat. A határon túli magyar könyvtárak és könyvtárosok munkájának, gondjainak megismerését szolgálták a tanulmányútjaink. Az egynapos hazai szakmai kirándulások folytatására is igény van. Sikeres volt a Debrecenben és Pécsen tett utunk. A tagság szakmai fejlődéséhez, képzéséhez is igyekeztünk hozzájárulni.”¹⁵

Az MKE által szervezett különböző nyelvi, szakmai, informatikai tanfolyamok mindegyikén ott lehettek tagjaink.

Ahhoz, hogy mindez megvalósuljon, folyamatosan törekedtünk a minél jobb, gyorsabb hagyományos és elektronikus tájékoztatási formák igénybevételére. Ennek leghatékonyabb formája a MUSZKON nevű levelezési és hírközlő fórumunk, amely minden interneteléréssel rendelkező tagtársunkhoz eljut. Ugyanakkor már az 1980-as évek

óta szórványosan, de az 1990-es évektől rendszeresen megjelentetjük tájékoztató kiadványunkat, az MKSZ Híradót, amelynek legkevesebb négy, de van, hogy nyolc száma is megjelenik évente. Ezt korábban több száz példányban is szétküldtük. Anyagi és olvasási szokásbeli változások miatt ma már elsőként elektronikusan adjuk közre a Muszkon Hírfórumunkon, és a nagyobb események alkalmával a Kataliston is. Látva az egyre nagyobb igényt a gyors tájékozódás iránt, már dolgozunk azon is, hogy az MKSZ-nek önálló honlapja legyen, amely az MKE ilyen elérhetőségén keresztül minden tagtársunknak közvetlenül is hozzáférhetővé fog válni. Ugyanakkor a számítógépes lehetőségekkel nem bíró tagjainknak 50–80 példányban kinyomtatva most is postai úton küldjük meg.

Törekszünk arra is, hogy miután szekciónk tagjai között tudhattuk és tudhatjuk a magyar könyvtáros szakma jeles oktató és vezető személyiségeit, irodalmi, szakírói publikációikat minél szélesebb körben hozzáférhető tegyük, erre is fel kívánjuk használni a honlapunkat.

Továbbá a Műszaki Szekció megalapításának 40. évfordulójára a CD-ROM összeállításunk mellett önálló kötet megjelentetésével és egy szakmai konferencia megrendezésével is készülünk. Ennek érdekében 2009 decemberében előkészítő szakmai konzultációt tartottunk, amelyen részt vett Vajda Erik alapító elnökünkön kívül

Poprády Géza, Maurer Péter, Balogh Margit, Nagy Zoltán. Kovács Dezsővel, az MKSZ első titkárával is több alkalommal egyeztünk. Mindnyájan írásos visszaemlékezéseik eljuttatásával is szívesen hozzájárultak mind a szekciónk 40. évfordulójára, mind az MKE 75. éve alkalmából készült jubileumi kötet minél jobb és gazdagabb megjelentetéséhez. Megemlékeztünk két, már sajnálatosan köztünk nem lehető, elhunyt szekciós vezető társunkról, Ottovay Lászlóról és Rády Ferencről is.

Gondolatban összeszámoltuk azt is, hogy milyen sok tagtársunk kapott jelentős kitüntetéseket az elmúlt évtizedekben, így MKE vagy Bibliotéka Emlékérmét, Szinnyei- és Széchényi-díjat. Kollégáink nevét emlékkötetünk erre szánt rovatában soroljuk fel.

Amikor arra hívjuk fel fiatal kollégáink figyelmét, hogy miért is érdemes éppen a műszaki könyvtárosok szakmai szervezetének munkájában részt venni, minden szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy ha szekciónk első tíz évének vezetőségi tagjait számba vesszük, szinte mindenkit alkalmasnak talált tagságunk arra, hogy később az MKE elnöke, elnökhelyettese, főtitkára vagy elnökségi tagja lehessen. Az eddig elért szakmai eredményeink mellett erre is tisztelettel és jó érzéssel gondolhatnak jelenlegi és jövőbeli tagtársaink.

A legjelentősebb eredménynek azonban azt tartjuk, hogy a fentiekben leírtak alapján erőfeszítéseink nem voltak hiábavalóak ab-

ban a tekintetben sem, hogy az MKSZ a kezdetek óta az MKE legnagyobb létszámú szekciója volt, és az is maradt. Igaz ez akkor is, ha a csúcsidők tagsági létszámára már csak mint szép emlékre gondolhatunk. Viszont ha azt vesszük figyelembe, hogy a '90-es évekbeli mélypontok után, amikor szinte minden szervezet elvesztette tagságának hatvan s egyes helyeken nyolcvan százalékát, az a tíz-tizenöt fős növekedés, amelyet az elmúlt hosszú évek munkája eredményezett, jó előremutató jelnek tekinthető a jövő könyvtárosaira nézve. ■

Jegyzetek

¹ A Magyar Könyvtárosok Egyesülete ötven évének kronológiája 1935–1985. (Összeáll. Küntler Ferenc, Somkúti Gabriella, Kovács Dezső) Bp., 1985. 41–46. p.

² Móra László: Az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ története (1883–1949), Bp., OMK, 1980. 35–37. p.

³ Balogh Margit: A Műszaki Könyvtáros Szekció működése 1970–1990 között. (Szakdolgozat) Bp., 1991 (?). Bp., KMK, 7. p.

⁴ Balogh Margit im. 12. p.

⁵ A Magyar Könyvtárosok Egyesülete ötven évének kronológiája im.

⁶ Vajda Erik: A Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) Műszaki Könyvtáros Szekciójának születése és munkája. Alcsútdoboz, 2009. dec. 4. 1. p. (MKSZ irattár)

⁷ A Magyar Könyvtárosok Egyesülete ötven évének kronológiája, im.

⁸ Poprády Géza: Az MKE Műszaki Könyvtáros Szekciója történetéhez az 1970–80-as évek fordulóján. Piliscsaba-Klotildliget, 2010. jan. 4., 1–2. p.

⁹ Poprády Géza: Beszámoló az MKE Műszaki Könyvtáros Szekciójának 1979–1982. évi tevékenységéről. Bp., 1982. nov. 22., 8. p. (MKSZ irattár)

¹⁰ Koltay Tibor: Internet és önazonosság. Elnöki beszámoló az MKSZ 1994–1998 közötti munkájáról. Bp., 2009. dec. 21. 1–2. p. (MKSZ irattár)

¹¹ Földi Erika: Az MKSZ kronológiája 1990–2009 között. Bp., 2009. dec. 20. (MKSZ irattár)

¹² Nagy Zoltán: Titkári beszámoló a Műszaki Könyvtáros Szekció 2005. évi munkájáról. Bp., 2005. dec. 11. (MKSZ irattár)

¹³ Balogh Margit: Elnöki beszámoló az MKSZ 2002–2006 között végzett tevékenységéről. Bp., 2006. dec. 13. (MKSZ irattár)

¹⁴ Nagy Zoltán: Elnöki beszámoló az MKSZ 2009. évi tevékenységéről. Bp., 2009. dec. 14.

¹⁵ Kovács Beatrix: Titkári beszámoló a Műszaki Könyvtáros Szekció 2009. évi munkájáról. Bp., 2009. dec. 12. (MKSZ irattár)

A játéktól az olvasásig a neten Internet Fiesta 2011

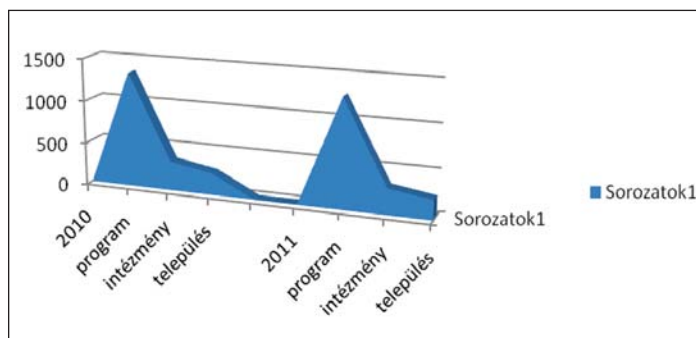
◆ Nagy Anna

2011-ben az Internet Fiesta rendezvénysorozatai március 21. és 28. között zajlottak országsszerte a könyvtárakban, a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával, az Informatikai és Könyvtári Szövetség (IKSZ) szervezésében. A fiesta programjaival csatlakozott az Országos Széchényi Könyvtár *Családi olvasás éve* című kampányához. Ez utóbbi része lett az a több tévécsatornán futó üde, a fiatalok netezési szokásait idéző reklámfilm, amely a fiestát propagálta.

Az előző évhez hasonlóan ebben az évben is a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (FSZEK) munkatársaiból alakult csapat vállalta a központi szervezés feladatait az IKSZ megbízásából. A tematika összeállítását, a promóciós anyagok készíttetését és expedálását, a záró konferencia szervezését a FSZEK végezte. A plakátokat, könyvjelzőket és az apróbb reklámajándékokat a megyei könyvtárak továbbították a városokba, községekbe. Mint korábban, most is letölthetővé tettük a plakátok szerkeszthető változatait a fiesta honlapjáról.

A csatlakozó könyvtárak programjaikat hagyományosan a kecskeméti Katona József Könyvtár – ez alkalomra is friss, fiatalos színkébe öltöztetett – adatbázisában (<http://fiesta.kjmk.hu>) regisztrálták. A fiesta honlapja tájékoztatta az érdeklődőket az ország könyvtáraiban folyó rendezvényekről, egyúttal sokrétű statisztikai adattárként is információs bázisa lett a rendezvénysorozatnak.

2011-ben az előző évinél kicsivel kevesebb könyvtár kapcsolódott be a programba, kevesebb településen. Valamennyi megye és az előző évinél 27-tel kevesebb település (230) csatlakozott a fiestához, a programsorozat országos lefedettsége nem csökkent. 307 intézmény szervezett rendezvényeket a kiemelt témakörökhöz kapcsolódva, a programok száma alig 5,3%-kal (1275) csökkent.

A legnagyobb számban a települési könyvtárak kapcsolódtak be, de számos iskolai könyvtár is csatlakozott a fiesta programsorozatához. Az országos feladatkörű könyvtárak közül az Országos Mezőgazdasági Könyvtár és ismét az Országos Idegennyelvű Könyvtár regisztrált. Az egyetemi könyvtárak közül a BME–OMIKK és a Debreceni Egyetem Könyvtára szervezett nagyobb érdeklődést keltő programokat. A legtöbb település és intézmény Bács-Kiskun (55, 59) és Baranya megyéből (46, 47) kapcsolódott be, a legtöbb programot a korábbi hagyományoknak megfelelően Bács-Kiskun megyében (220) szervezték a könyvtárak, őket követte Borsod (136) és Jász-Nagykun-Szolnok megye (120).

A 2011. évi Internet Fiesta témakörei:

- Olvasás, tanulás, digitális írás-olvasás
- A tanulás új formái, új típusú kommunikáció a családokban
- Internetes játékok
- Avatar-jelenség, szerepjátékok
- Videomegosztók
- Digitális nomádok
- Az internet pszichológiája
- E-könyv
- Hírtípusok, hírportálok az interneten és mobil eszközökön
- Szövegtárak, elektronikus könyvtárak az interneten

A legtöbb programot a szlogenre rímelve a játék és az olvasás témaköréhez kapcsolódva rendezték a könyvtárak. Az e-könyvekkel, e-könyvolvasó eszközökkel és elektronikus könyvtárakkal, hírportálokkal ismerkedhettek játékos, szórakozató formában az érdeklődők.

Olvasunk a neten (elektronikus könyvtárak, e-könyvek, hírportálok)	485
Játszunk a neten (internetes játékok, szerepjátékok)	421
Dolgozunk a neten	169
Internet hatása (pszichológia, kapcsolatok)	151
Videomegosztók	49

Összes program
témakör szerint,
2011

Több településen a helyi e-könyvtárak és interneten elérhető helyi híryanag bemutatására került sor. Az egyetemi könyvtárak a neten fellelhető szakirodalmi forrásokat és a Magyarországon a nagyközönség körében még kevésbé elterjedt e-könyvolvasó eszközöket mutatták be. A játékok közül a sokak által ismert *Honfoglalóval* több városban játszottak. Sok könyvtár hívta olvasóit, elsősorban a fiatalabb korosztályt, közös netes játékokra. A közismert avatar történetet meg elevenítő játékok mellett több más szerepjáték is terítékre került. A közkedvelt online kvízeket ismét sokan oldották meg, Az internetes játékok, az internethasználat veszélyeiről a fiatal felnőttek és a szülők hallgattak előadásokat.

A programtípusok között vezettek a játékok, vetélkedők és az előadások, beszélgetések.

2011-ben az Internet Fiesta-programok résztvevőinek száma a regisztrált statisztikai adatok szerint csaknem tízezerrel (38 583 fő) meghaladta az előző évit (29 240). A fiesta résztvevőinek száma évről évre nő, a rendezvény egyre ismertebbé és népszerűbbé válik. Csakúgy, mint korábban, a fiesta valamennyi korosztályt megszólította.

Összes program típus szerint, 2011

Internetes játék, vetélkedő	424
Előadás, beszélgetés	292
Internetes szolgáltatások bemutatása	251
Egyéb internetes program	239
Kiállítás	69

Összes program célközönség szerint, 2011

Minden korosztály	432
Kölyök	407
Felnőtt	177
Tini	140
Nagyi	119

A legnagyobb számú érdeklődő a valamennyi korosztály számára szervezett rendezvényeken vett részt (17 603 fő). Szülők, nagyszülők, gyerekek együtt játszottak és olvastak. Az iskolások (10 715 fő) és a felnőttek (5330 fő) szintén nagy számban voltak jelen a programokon. A nehezen megnyerhető tizenévesek (3351 fő) és az idősebbek (1584 fő) a korosztályuknak szóló programok számával arányos mértékben képviseltették magukat.

A rendezvénysorozat a könyvtárosoknak szóló szakmai konferencia zárta március 28-án Budapesten. A neten kialakuló virtuális valóságról a Digitális Kultúrák Kutatócsoport munkatársai (*Nagygyörgy Katalin, Mihalik Árpád*) beszéltek. Az online szerepjátékok (*Fromann Richárd* szociológus) és a médiatér (*Hammer Ferenc* médiakutató) sajátos hatásairól hallhattak előadásokat a résztvevők. Végül *Olvassuk a netet* címmel *Széky Tamás* beszélt az elektronikus tartalmakat megjelenítő technológiákról.

Az előadásokat követően *Fodor Péter*, az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöke és *Cseterki Imre*, az eMagyarország Centrum ügyvezető igazgatója együttműködési megállapodást írt alá. A két szervezet a jövőben többek között egyezteteti munkaterveit, összehangolja képzési programjait, közös szempontok alapján egységesíti tudásbázisait, monitoringrendszerét, és törekszik a közös kommunikáció kialakítására.

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség 2011-ben is értékelte a könyvtárak fiestához kapcsolódó programszervező munkáját. Húsz könyvtár kapott elismerő oklevelet a rendezvények változatossága, ötletessége és újdonsága alapján.

Győztesek a könyvtárbuszon. Cún

A konferencia záróeseményeként hagyományosan több kisebb és nagyobb könyvtár mutatta be fiesta-programjait az ország minden tájáról. Szentgál községről azt is megtudtuk, hogy egy kistéleplésen milyen erős kulturális szervező ereje lehet a könyvtárnak. Bemutatkozott a pécsi megyei könyvtár bibliobusza, amely 28 kistéleplés olvasóhoz vitte el a fiesta hírért és egy, az internetes források segítségével megoldható irodalmi totót. Székesfehérvárról a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár, Kiskunfélegyházáról, Kazincbarcikáról a városi könyvtárak ismertették képes beszámolóban gazdag, változatos rendezvényeiket és tapasztalataikat a programok fogadtatásáról. Végül a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár mutatta be a fővárosi fiesta rendezvényeit.

Az Internet Fiesta médiamegjelenése széles körű volt. A reklámspot több tévécsa-

Szeretni fogjuk az e-könyveket? Szekszárd

tornán – M1, M2 (a csatornákat külön-külön most is így hívják), TV2 – futott az esemény hetében, az IKSZ elnöke az MTV *Nappali* című műsorában nyilatkozott a programsorozatról. Számos internetes hírügynökség, programajánló portál hírt adott az országos rendezvénysorozatról. A városok és kistéleplések eseményeit a helyi sajtó és média, a helyi érdekeltségű internet-portálok népszerűsítették.

Az Internet Fiesta kedveltségét mutatja a résztvevők számának jelentős emelkedése. Az internet az infokommunikáció egyik legfontosabb eszközévé vált, szervesen beépült a könyvtári tájékoztatás eszközrendszerébe. Az internet sajátosságainak, az újabb és újabb technológiák, alkalmazások megismérésének ma és a jövőben is fontos helye a könyvtár.

Köszönjük valamennyi intézmény szervező munkáját és szakmai segítségét! ■

Szentgál

Az internet mindennapossá válásával fontos, hogy a felhasználók tisztában legyenek annak lehetőségeivel, előnyeivel és hátrányaival. Az emberek többsége az internetet szórakozás céljából használja és nem információkereső eszközként.

Az Internet Fiesta már 12. alkalommal adott keretet annak, hogy a könyvtárak felhívják az internet sokszínűségére a figyelmet, bemutassák az internet tudatos használatát. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 31 tagkönyvtára várta különböző programokkal olvasóit az Internet Fiesta alkalmával: interneten elérhető totók, adatbázisok, közösségi oldalak, hírhálók, e-könyvek bemutatása, előadások stb.

A rendezvény ideje alatt valamennyi könyvtárunkban ingyenes volt az internet és a WiFi használata. A programsorozat első napján adták át a WiFi-hálózatot a központi könyvtárban, ahol már az első héten megmutatkozott e szolgáltatásra az igény: a fiesta ideje alatt 1177 kapcsolódást regisztráltunk, és 58 529 perc csatlakozással vettük igénybe az olvasók a hálózatot.

Az intézmény honlapján (<http://www.fszek.hu>) külön oldalt hoztunk létre, amely tartalmazta azon tagkönyvtárak listáját, ahol programokkal várták az érdeklődőket. A könnyebb eligazodás érdekében az érdeklődők régiókénti (a tagkönyvtárak három régióba vannak sorolva, ehhez csatlakozik még a központi könyvtár), illetve napi bontásban is láthatták a programokat. Ezen kívül több könyvtárunknak van profil oldala az iwiw és Facebook közösségi oldalakon, ahol hírt adhatott mindenki saját rendezvényeiről, játékaikról.

Internetes oldalunkon több játék is futott egyszerre, amely korosztályonként próbálta megszólítani a felhasználókat. A gyerekek figyelmét elsősorban a mesékre, az olvasásra irányították ezek a játékok (*Mit tudsz a mesékről?*, *Rejtélyek nyomában Geronimóval*), a tiniknél az olvasás mellett a közösségi oldalak előnyeire és hátrányaira kérdeztünk rá (*Facebookoló, A titokzatos alkonyat*). A totókat képek segítségével tettük színesebbé.

Gyereprogramok

A programok egy része szervezett keretek között zajlott, a könyvtárak kihasználták az óvodákkal, iskolákkal való kapcsolataikat. Ilyen program volt például az Angyalföldi Kertvárosi Könyvtárunkban a *Melyik városban nincsenek katonák? – szójátékok, betűrejtvények interneten innen és könyvtáron túl* című rendezvényünk, amely 3. és 4. osztályosoknak rendezett játékos anyanyelvi vetélkedő volt. Itt a gyerekek az internetes lehetőségekkel és a könyvtár hagyományos eszközeinek együttes felhasználásával oldhatták meg a feladatokat. Fontos, hogy felhívjuk a figyelmet arra, hogy az internetet forrásként használva ugyanúgy eszköznek kell tekinteni, mint bármelyik nyomtatott vagy audiovizuális dokumentumot. A gyerekekben ki kell építeni egy minőségi szintet, hogy az interneten talált információkat megfelelően tudják szűrni – mi az, ami felhasználható, mi az, ami elavult, mire érdemes odafigyelni egy internetes oldal használatakor. A foglalkozáshoz elkészített feladatokat

úgy alakították ki a szervezők, hogy a válaszok mind az internet, mind pedig lexikonok vagy szótárak segítségével megoldhatók voltak, így a gyerekek rögtön össze is tudták vetni a két keresési lehetőség közötti különbségeket.

Másik hasonló program volt a Dagály utcai könyvtárunkban az *Írj saját mesét* című rendezvényünk, ahol a gyerekek először *Berg Judit* (<http://www.bergjudit.hu>) kortárs magyar meseíró oldalával ismerkedhettek meg, itt a *Mese a két kis nyulacskáról* című mesét olvashatták el a kisiskolások. A honlap menüpontjainak megismerése után a gyerekek a mesét szerepjáték formájában eljátszhatták, és buzdítást kaptak arra, hogy ők is kitaláljanak hasonló meséket.

A Sétáló utcai könyvtárunkban a fiataloknak *Honfoglaló-partyt* szerveztek iskolai informatika óra keretében, ahol a gyerekek egymással is összemérhették tudásukat az internetes stratégiai játék segítségével. A *Honfoglaló* (<http://www.honfoglalo.hu>) nagyon népszerű online játék a fiatalok körében. Bár volt olyan résztvevő a csoporton belül, aki most játszott először, de ő is hamar rákapott a játék ízére.

A Lőrinci Nagykönyvtárban a Honfoglaló mellett a *Kvíz-part* (<http://kvizpart.hu>) online játékdoldalon is kipróbálhatták tudásukat az érdeklődők. Ezen az oldalon minden korosztály megtalálhatja a maga érdeklődési körét, és kipróbálhatja tudását. A kvízek között nemcsak téma szerint válogathatunk (irodalom, történelem, sport, szabadidő, technika stb.), hanem megnézhetjük, melyek a legnépszerűbbek, a legkönnyebbek, illetve a legújabbak.

Bíró Mihály utcai könyvtárunkban az internetes játékok után minden gyerek elkészíthette a Kézműves Kuckó keretén belül játékbeli avatarját, amelyet haza is vihetett magával.

Több könyvtárunkban tartottak *Biztonságos internet* címmel előadást a gyerekek és a felnőttek számára (<http://www.biztonsagosinternet.hu>).

Tiniprogramok

E korosztályhoz lehet talán a legnehezebben megtalálni az utat a programokkal.

Internetes oldalunkon több totó is várta a tiniket: *A titokzatos alkonyat*, amely a Stephenie Meyer által írt *Twilight*-sorozat történeire, szereplőire kérdezett rá; a *Facebookoló*, amelyben arra voltunk kíváncsiak, hogy a fiatalok tényleg olyan jól ismerik-e a Facebook közösségi oldalt, mint gondolják. *A Tudod-e, hogy kik voltak a nagy magyar kémikusok?* és a *Liszt Ferenc a világhálón* című játékaikkal az idei év kiemelt témáira szeretnénk volna felhívni a figyelmet.

Előadás keretében került sor a www.felvi.hu oldal bemutatására, hiszen ennek az oldalnak a segítségével sok hasznos információhoz juthatnak az érettségizők, felvételizők (az elektronikus felvételi menete, a hiányzó dokumentumok pótlása elektronikusan, pontszámító kalkulátor, szakleírások, pályorientációs tanácsok stb.).

E korcsoportnak is voltak oktatási intézmények (Vörösmarty Gimnázium, Szentgyörgyi Albert Általános Iskola és Gimnázium, Trefort Gimnázium) bevonásával szervezett programok: a központi könyvtárban elérhető online adatbázisokra hívtuk fel a figyelmet. A bemutatók vagy előadás (húsz diáknál több résztvevő volt), vagy gyakorlati bemutató (a könyvtár oktatótermében jelenleg húsz gép áll rendelkezésre) keretében zajlottak.

Az alábbi adatbázisokat mutattuk be: Irodalmi bibliográfia, Budapest Képadatbázis, MATARKA, Magyar Elektronikus Könyvtár, NAVA, EBSCO, Britannica, Oxford Reference Online, Times Digital Archive, EISZ – Oxford Art Online / Grove Art. Az adatbázisokat egy-egy témakör feldolgozása mentén járhatták körbe a hallgatók – például a szecesszió művészete, a szimbolizmus irodalma, Árpád-házi királyok, Rózsák háborúja, Artúr-mondakör, egészséges életmód, egészséges ételek).

Programok felnőtteknek

Évek óta több könyvtárunk az Internet Fiesta hetére szervez használóképző tanfolyamokat, amelyek a kezdő internethasználattól a haladó szintig, az alapvető internetes kereséstől az e-kereskedelemig, e-bankolásig széles skálán mozognak. Az idén sem volt ez másképp. Kisebb könyvtárainkban ezek a tanfolyamok családi hangulatban zajlanak négy-öt fő részvételével, nagyobb könyvtárainkban tizenötön, húszan tudnak egyszerre részt venni a foglalkozásokon.

A foglalkozások alkalmával a résztvevők a témához kapcsolódó linkeket, illetve hasznos tudnivalókat kézhez is kapták, így a foglalkozásokat végig figyelemmel tudták kísérni, anélkül, hogy lemaradtak volna valahol. Ezek a foglalkozások mindig nagyon népszerűek olvasóink körében, elsődlegesen az idősebb, nyugdíjas korosztály részéről nagy az érdeklődés, éppen ezért a foglalkozásokra mindig előre jelentkezést kérünk.

A foglalkozások témái széles skálán mozogtak:

- hírkereső portálok bemutatása;
- levelezés (gmail, freemail, citromail – a magyar nyelvű szolgáltató oldalakra helyeztük a hangsúlyt);
- e-könyvek (hogyan és honnan tölthetünk le e-olvasnivalónkat);
- e-ügyintézés (e-kereskedelem; e-bankolás, ügyfélkapu, közüzemi szolgáltatók oldalai, Vatera – <http://www.vatera.hu/>, TeszVesz – <http://www.teszvesz.hu/>);
- közösségi oldalak használata (iwiw, Facebook – hogyan lehet regisztrálni az oldalakon, mire figyeljünk oda személyi lapunk kialakításakor, üzenetek írása, chatelési lehetőség, milyen képeket használjunk);
- képalbumok készítése és megosztása, (Picasa – <http://picasa.google.com/>);
- adatbázis-bemutatók, napilapok digitá-

lisan, EMIS (Emerging Markets Information Service) adatbázis bemutatása (ezeken a foglalkozásokon az előadók először bemutatják az adatbázis használatát, a tartalmát, a benne elérhető országos és vidéki napilapokat, hetilapokat, majd néhány érdekes keresőkérdéssel az érdeklődőkkel együtt folytatják le a kereséseket, végül a találati lista mentési lehetőségeiről esik szó);

- biztonságos internethasználat.

Míg a Bíró Mihály utcai könyvtárunkban a gyerekek a Kézműves Kuckó keretén belül játékbeli avatarjaikat készítették el, addig a szülők *Repkáné Guj Judit*, a Pesterzsébeti Pedagógiai Intézet szakértője előadását hallgathatták meg *Diszlexiás gyerekek olvasóvá nevelése az internet segítségével* címmel. Az előadásból megtudhatták az érdeklődők, hogy a számítógép milyen módon segíthet abban, hogy értő olvasóvá váljanak azok a gyerekek is, akiknek gondot okoz az olvasás. Megismerkedhettek olyan honlapokkal, melyek segítséget nyújtanak a diszlexia leküzdésében: a *Varázsbetű* (<http://www.varazsbetu.hu/>), a *Beszédmester* (<http://www.inf.u-szeged.hu/beszedmester/>) és a *Szóforgató* (<http://www.szoforgato.hu>) honlapot mutatta be az előadó, amelyeken játékos formában fejleszthetik a gyerekek a képességeiket, olvasási technikájukat. Az oldalakon a szakemberek hasznos tanácsai mellett játékgyűjteményeket is találhatnak a felhasználók, amelyek megkönnyítik az otthoni fejlesztést. Érdemes ezeket az oldalakat azoknak is forgatniuk, akiknek a gyermekei nem küzdenek diszlexiával.

Összességében elmondhatjuk, hogy a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 2011-ben is sikeres Internet Fiesta hetet mondhat magáénak. Könyvtárainkban összesen 66 program volt, ezeken több mint 2000 érdeklődő vett részt. A FSZEK immár második éve nemcsak csatlakozóként vett részt az Internet Fiestában, hanem szervezőként is. Reméljük, a hasonló megmozdulások a továbbiakban is megmaradnak, hiszen a könyvtár használói részéről megvan az igény az ilyen jellegű programokra. ■

A 12. Internet Fiesta országos rendezvénysorozatához Zala megye ebben az évben is csatlakozott. A megyében négy településen (Alsónemesapáti, Bezeréd, Keszthely és Zalaegerszeg) összesen 32 rendezvényünk volt.

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár a kezdetektől részt vesz a rendezvénysorozat szervezésében és lebonyolításában, így természetesnek tartottuk, hogy ebben az évben sem maradunk ki a játék és az olvasás internetes lehetőségeinek bemutatásából. Programjainkat is úgy állítottuk össze, hogy bőven legyen benne játék, olvasás, és természetesen cél volt az is, hogy minden korosztályt megszólítsunk.

Mesekastély. A honlapbemutató foglalkozáson harmadik osztályos gyerekek ismerkedtek meg a Mesekastély lakóival. Sok-sok, a gyerekek számára ismerős mesehős bukkant fel a nyitólap tornyain (<http://www.mesekastely.hu>.) A videogalériából az Alma együttes *Ma van a születésnapom* című mókás videoklipje nagy sikert aratott.

Traff Park. A foglalkozás célja játékos közlekedés a neten második osztályosoknak. A téma előkészítéseként a gyerekek az internet hasznosságáról és használatának káros következményeiről kaptak kérdéseket, melyeket meglepő tájékozottsággal válaszoltak meg. A foglalkozás az egyszerűvlt.hu oldal bemutatásával indult, ezt a honlapot sokan ismerték és szívesen hasz-

nálják dal, vers vagy mese hallgatására. Innen jutottak el a traffok világába (<http://egyszervolt.hu/traff/>). Az oldal célja, hogy meséken és játékos feladatokon keresztül ismertesse meg a gyerekekkel a közlekedési táblákat és szabályokat. A gyerekek jó hangulatban és aktívan játszottak, aminek eredményeképpen „gyalogos jogosítványhoz” jutottak.

Microsuli. A számítógép mindenben segít! Dolgozatírásban (Word), az osztálypénz megfelelő kezelésében (Excel), képregényírásban (PowerPoint), a fotózásban (Photosynth), kiadványszerkesztésben (Publisher) stb. A foglalkozáson videoklip és oktatóanyag segítségével negyedik osztályos tanulók, kiskamaszok ismerkedtek a számítógép rejtelseivel a honlap (<http://microsuli.hu/>) segítségével.

Gyermekkönyvtár DFMK a neten. Az elmúlt időszakban lehetőség nyílt egy sokkal korszerűbb, tartalmasabb gyermekkönyvtári honlap megtervezésére és megvalósítására, mellyel szeretnénk még több leendő olvasót, könyvtárhasználót nyerni (<http://gyermekkovnyvtar.dfmk.hu>). A negyedik osztályos gyerekek tetszését különösen a Galéria, a Videotár, a Böngészde menüpont és a gyermekkönyvtári blog nyerte el.

A kék bolygó. Internetes vetélkedőnk a víz védelmében, a víz világnapjához (március 22.) kapcsolódott. Az első feladat megoldásához a Magyar Elektronikus Könyvtár honlapját böngéztük (<http://mek.oszk.hu/>). Majd a 10–12 éves gyerekeknek egy vízzel kapcsolatos idézetet (<http://google.hu>), majd a YouTube videotárában (<http://www.youtube.com>) *A víz üzenetei* című videó adatait kellett megkeresniük. A gyerekek élvezték az internetes bújárást, a jó megoldásért könyvjelzőt, mobiltelefon-tartót és tollat kaptak jutalmul.

Veszély a Neten. Major Zsolt prevenció tanácsadó tizedik osztályos gimnazistáknak tartott előadást. Kiemelt témakörei voltak: saját tulajdon védelme; a fiatalok büntethetősége, annak mértéke; az internet használatának veszélyei. Az utóbbi témában felhívta a figyelmet arra, milyen adatokat ne adjanak meg a gyermekek regisztráláskor, szóba került néhány veszélyes oldal, az internetes játékok okozta függőség, természetesen az internetről való letöltések kapcsán a szerzői jog kérdése is. Az előadás alatti döbbsé csendből arra lehetett következtetni, hogy nagyon sok új információt hallottak a fiatalok, s kérdéseket is tettek fel a szakértőnek.

Webkettes szolgáltatások és lájkoló fészük jüzerek. Kollégánknak a web2-es szolgáltatások csoportjait és típusait mutatta be. Kiemelten foglalkozott a Facebook közösségi oldallal, taglalta a weboldal előnyeit és hátrányait, s a gyakorlatban is bemutatta a hallgatóságnak, hogy az egyes biztonsági beállításokat hogyan s milyen módon kell beállítanunk ahhoz, hogy illetéktelenek bizonyos adatainkhoz ne férjenek hozzá. Sok új ismeretet tartalmazó, hasznos előadás volt.

Sebestyénné Horváth Margit kollégánknak tartott internethasználati tanfolyamot Alsónemesapátiban az érdeklődők számára.

Keszthelyen a Fejér György Városi Könyvtárban *Internethasználat kicsiknek és nagyoknak* címmel kétszer kétnapos ingyenes internethasználati lehetőség volt felnőtteknek, gyermekeknek egyaránt. Sokan használták az újonnan beszerzett nagyító szoftvert és a felolvasógépet. A gyerekek nagy örömmel és érdeklődéssel böngézték a könyvtár megújult gyermekkönyvtári honlapját. ■

A József Attila Városi Könyvtár ez évben a negyedik alkalommal csatlakozott az Internet Fiesta felhívásához. Nagyon jónak és ötletesnek találtuk az országos programsorozatot.

A szervezéshez nagy lelkesedéssel fogtunk hozzá. Az első lépésben figyelembe vettük, mely területeket emelték ki számunkra a szervezők. A paletta színes volt és sokrétű, pontosan ezért is volt nehéz a téma-választás. Minden korosztályt szeretünk volna megmozgatni fiestás programjainkkal. Úgy gondoltuk, hogy a hírek és a játék a legizgalmasabb téma a fiatalok számára, de nem feledkeztünk el az idősebbekről sem. Az első lépésben a kiválasztott témáinkhoz megfelelő partnereket, előadókat kerestünk. Programjainkat szórólap formájában népszerűsítettük. Jó kapcsolatot tartunk fenn a média képviselőivel, akik külön értesítést, meghívást kaptak a foglalkozásokra, amelyekről tudósításokat is közöltek a *Zalai Hírlap* és a *Zalalövő és Környéke* című lapokban.

Programjaink

Vízi kalandok címmel találtunk ki foglalkozást a gyerekeknek. Olyan mesét, verset, mondókát, játékot, dalt választottunk ki, aminek köze volt a vízhez. Internet Fiesta – hangzik a varázsszó. Hurrá, hurrá, igen, igen – válaszolnak kórusban a gyerekek, amikor tudatjuk velük, hogy a következő könyvtári órán fiestázni fogunk. Nekik már nem kell bemutatni, mit is jelent ez a két szó. Könyvtárunk ugyanis már az elmúlt években csat-

lakozott ehhez a programsorozathoz, amibe a gyerekeket is bevontuk az előző években, így már hallhattak az Internet Fiesta lényegéről. Lelkesedésük azonnal érdeklődéssé alakul át, és tekintetük elárulja, mennyire várják.

Az Internet Fiesta hetén eredetileg csak óvodásokat vártunk, de szervezésünknek köszönhetően a hétre sok iskolai osztály is bejelentkezett. Az osztályok még délután is jöttek erre a programra. Korosztályonként más-más foglalkozást találtunk ki nekik. A foglalkozások projektoros vetítéssel valósultak meg, ahol a gyerekek voltak az óra főszereplői. Nagyon élvezték.

A legkisebb gyerekekkel, az óvodásokkal, főként az *egyszervolt.hu* oldalon kalandoztunk. Az 1–2. osztályosoknak egy lapon először össze kellett kötniük a számokat, a megoldás egy béka lett. A Zalai Hírlap 2011. március 12-ei száma reklámozta a megyében most induló *Breki Magazin*t, egy gyerekeknek szóló kifestő és foglalkoztató újságot, amely más megyékben már megjelent, és van internetes oldala is. Megnéztük ezt a honlapot, hogy mi található itt: hírek, kifestők, mesék, versek, mondókák, flash játékok. Választottunk egy-egy érdekesebbet közülük, s persze a legtöbbet játszottunk, hiszen ez volt az egyik kiemelt témakör az Internet Fiesta témaajánlásában.

Ellátogattunk a *mesetv.hu* oldalra, ahol a *Vízipók csodapók* epizódjai közül néztünk meg egyet, amit a gyerekek választottak a címek alapján. Létezik-e a valóságban vízipók? Erre a kérdésre kerestük a választ a Google keresője segítségével. Legnagyobb

meglepetésünkre volt már olyan gyerek, aki tudta, hogy nem vízipókot kell beírni a keresőbe, hanem bűvárpókot. A bűvárpók az egyetlen pók, amely egész életét a víz alatt tölti. Ajánlom, hogy mindenki nézze meg a bűvárpókról szóló írásokat, képeket, nagyon érdekesek! Végezzetek el egy kísérletet is, amit mi a gyerekeknek ajánlottunk: fürdés előtt, amikor még száraz a karod, gyorsan tedd bele a vízbe, meglátod a bőrödön az apró légbuborékokat. Természetesen a mi bőrünk nem képes megkötni a levegőt, de megér egy próbát ez a kísérlet. Bálint Ágnes *Micsoda pók a vízipók!* című könyve is a kezünkbe került, az ismertetőt felolvastuk kedvcsinálónak az elolvasásához. Az óra további része játékkal telt, az egyszervolt.hu oldalon például békalétra, pók-apóka, vonalazó stb. Búcsúzóul a Dalok ikonra kattintva meghallgattuk a levelibéka dalát, s jókat nevtünk.

A 3–4. osztályosokkal is az egyszervolt.hu honlapon kalandoztunk. A *KERT-ÉSZ* című játékot játszottuk. Próbára tettük a műveltségüket. Játékszabály: ki kellett találni milyen szót, mondatot, tulajdonnevet rejtenek a fehér lapok. Ehhez az alul levő betűkre kellett kattintani, ebből állt össze a helyes megoldás. Ha nem találtad el a lenti ABC megfelelő betűjét, akkor a virág egy szirma lehullt, ha viszont jó betűt választottál, a szirmom visszakerült. A játéknak vége, ha minden szirmo lehullott, és te nem találtad ki a megoldást.

A lap felső részén kategóriákat adtak meg egy-egy témának megfelelően. Kategóriák: film, képzőművészek, zeneszerzők, nagyvárosok, regény, állat, ország, szólás, közmondás. Aki kitalálta a megoldást, az kapta meg a következő lehetőséget a játékra.

A játékosok további feladatot kaptak, azzal a megoldással, ami a feladványban szerepelt. A kitalált városról, regényről, íróról stb. a Google keresője segítségével információkat kellett gyűjteniük a konkrét válaszokról. A gyerekek önállóan kereshettek. Az ügyesebbek többször is szerepelhettek, de mindenkinek az osztályban kellett legalább egyszer játszania. Az óra végén meghallgattuk, ki, mit talált a neten ezekről. Így telt a nagyobbakkal a fiesta. Elismerés illeti gyermekkönyvtáros kolléganőmet, *Jagasicsné Bogatin Máriát*, Maját, aki kitalálta a gyermekprogramokat, és a megvalósításukban is részt vállalt.

A gyermekeknek szóló foglalkozásunkat az Öveges ÁMK két osztályában is megtartottuk. Ez az iskola minden évben partnerünk volt az Internet Fiesta programsorozatában. Az ottani könyvtárosok maximális segítségnyújtása is hozzájárult a sikerhez. Szeretnénk megköszönni a lelkesedésüket, segítségüket. Természetesen a megfelelő technikai feltételek nélkül elképzelhetetlen lenne egy ilyen internetes foglalkozást megvalósítani. E foglalkozásokat 2011. március 28-ai időpontra tudtuk megszervezni, ezért az idén nem tudunk elmenni a zárókonferenciára.

A gyermekekhez szólt még a *Net-guru totó*. Totót oldhatott meg bárki az Internet Fiesta ideje alatt, akinek kedve volt (8-tól 14 éves korig). Könyvtárunk honlapján lehetett megtalálni a totót. A nyertesek zsákbamacska jutalmat kaptak.

A szórólapok, meghívók elkészítésében és a technikai eszközök használatában *Gyurkóné Marton Beáta* segített.

Zalai Hírlap a Wégtelen Web Világában címmel előadást szerveztünk középiskolások számára, informatika vagy számítástechnika tagozatos osztályoknak. Partnerünk a Deák Ferenc és a Széchenyi István Szakközép- és Szakiskola volt. Témánk a hírtípusok, hírportálok az interneten. A Zalai Hírlap szakembere, *Balogh Eszter* online-szerkesztő volt a segítségünkre e témában. Bemutatta a honlapjukat, példákkal fűszerezte mondanivalóját. Érdekes kulisszatitkokat is elárult. Több hírportált is megismerhettünk. Játékos formában kérdezgette a diákokat az elhangzottakról, akik a jó válaszáért csokit kaphattak ajándékba. Az előadó feltett egy képes beszámolót a Zalai Hírlap honlapjára az Internet Fiestáról, ami még abban a percben is zajlott. Az előadást nagyon élvezték a fiatalok. A rendezvényen felnőttek is részt vettek. Sok pozitív visszajelzést kaptunk.

HÍR-világ – Friss hírek információk a neten mindenkinek! Felnőtteknek tartott ismertetést e témában kolléganőnk, *Szekerésné Farkas Matild*, Tilda a bezerédi könyvtárban, a héten két alkalommal. Nagyon népszerű az internet az idősebbek körében is. Örülünk neki, hogy több embert vonzott e téma az ottani könyvtárba is.

Játszva tanulunk címmel könyv-, könyvtár- és internethasználati vetélkedőt szerveztünk középiskolásoknak. A város középiskoláiból tíz csapat versenyzett egymással. Érdekes, játékos feladatokat kaptak a diá-

kok, több internetes feladattal, melyeket *Spanyó Andrea* könyvtáros állított össze számukra. Nem volt könnyű feladata a háromtagú zsűrinek sem, hiszen mindenki győzni jött erre a versenyre. Szoros küzdelem folyt a helyezésekért. Jó hangulatban telt a délután. Az első három csapat könyvjutalomban részesült.

Hírek, videók az interneten – „Ne a szomszéd tudja meg elsőként!” Hírek első kézből – tájékozódás hírportálok által. Az Internet Fiesta programszelete eljutott a zalaháshágyi könyvtárban megjelent emberekhez is. Itt tartott előadást *Pataki Balázs* informatikus kollégánk. Különböző magyar nyelvű hírportálokat mutatott be. Az előadásban szerepet kaptak a videomegosztó oldalak, amelyeket tételesen összehasonlított előadónk. Példákat hozott a hírek áramlására, és részletet mutatott be annak illusztrálására, hogy milyen fontos a hírek gyors áramlása, színesítve ezzel mondanivalóját. A népes hallgatóság örömeire Balázs sok értékes információval látta el őket, és valamennyi kérdésre megpróbált kielégítő választ adni.

HÍRHORDÓ – Hírek minden mennyiségben! Ebbe a hordóba minden hír belefért! *Szabó Károly* informatikus tanár beszélt az érdeklődőknek a hírportálokról, bemutatta azokat, amelyeket ő is naponta szívesen megnéz. Tudásával, egyéniségével, előadómódjával elvarázsolta a jelenlévőket. Példákon keresztül tájékoztatta a vendégeket a hírek gyors áramlásáról, amelyek a világ minden pontjáról érkehetnek, érkeznek. Csokorba gyűjtött érdekességekkel lebilincselte a jelenlévők figyelmét.

2011-ben ennyi fért a fiesta kosarába, amelyből az olvasóink csemegézhetnek. A leírtakból kitűnik, hogy az Internet Fiesta programjait megvalósítani csak csapatmunkában lehet. Minden könyvtárosnak és közreműködőnek köszönöm, aki részt vett a programokban, hogy elősegítették a rendezvénysorozat népszerűsítését, megvalósítását könyvtárunkban, térségünkben.

Lehetne-e nagyobb elismerése az Internet Fiesta programjának, mint az, hogy a résztvevők már a következő évi fiestás programokról érdeklődnek?! ■

A zirci apátság kincsei (az újrakezdéstől 1857-ig)

Apátság- és könyvtártörténeti kiállítás

A *zirci apátság kincsei* címmel különleges tárlat nyílt az apátság épületében, amely gondos alapossággal dolgozza fel az apátság történetének három nagy korszakát.

A zirci ciszterci apátság könyvtára hazánk egyik legjelentősebb, nagy múltra visszatekintő egyházi gyűjteménye, amely az apátsági épület második emeletén található. A története három nagy korszakra osztható: az első az apátság alapításától a török invázióig, mely a kolostor és a település elnéptelenedéséhez vezetett; a második az újratelepítéstől a rend 1950-es feloszlásáig; a harmadik már a napjainkig fennálló műemlékkönyvtári funkció az Országos Széchényi Könyvtár keretei között.

A kiállítás a monostor és a könyvtára történetét dolgozza fel az újraalapítástól a XIX. század közepéig. A korszakhatárokat indokolja, hogy a ma az apátsághoz tartozó kódexek, ősnymtatványok, legrégebbi miseruhák és kelyhek nagy része ekkor került Zircre, mert a középkori kincsek a XVI–XVII. század folyamán szétszóródtak, megsemmisültek. A XVIII. században, a török kiűzése után a hódoltsági területek újjáépítésében, a kulturális életbe történő visszacsatlakolásában az egyházaknak nagy szerepük volt. A nagy múltú szerzetesrendeknél a helyreállítást sokszor külföldi kolostorok, apátságok segítették, Zirc esetében a sziléziai Heinrichau jelentette ezt a bázist. Ez

nem csak anyagi támogatást jelentett, mert innét érkeztek a szerzetesek, az első könyvek a Bakonyba, s természetesen a szertartásrendet is az anyamonostor szokásainak megfelelően alakították ki. Jól mutatják ezt azok a század során keletkezett kéziratok liturgikus munkák, amelyeket heinrichau művekről másoltak zirci szerzetesek. Az 1814-től önálló zirci apátság új feladatként a középiskolai oktatásból vállalt részt, s ez a szerzetesektől teljesen más napirendet követelt meg. Egyben szükségessé vált a bibliotéka nagyarányú fejlesztése, amelynek során tankönyvekkel, illetve az oktatást segítő művekkel gyarapodott az állomány. A vásárlások során ügyeltek az értékmentésre is, így került Zirc tulajdonába tíz kódex is.

Az állomány bővülése megkövetelte, a ciszterci rend jó gazdálkodása pedig lehetővé tette egy reprezentatív könyvtárterem megépítését. A gyönyörű intarziás berendezéséről híressé vált termet 1857-ben adták át, ami meghatározza kiállításunk záró évszámát. A kiállításon szereplő kódexeket, újkori kéziratokat eddig még nem láthatta a közönség. 1950 után az Országos Széchényi Könyvtárba kerültek, ahol ma is őrzik őket. A kódexek közül a legjelentősebb a XV. század második felében készült latin nyelvű darab, amely Johannes Herolt prédikációit és egy bestiáriumot tartalmaz. A bestiárium valós vagy kitalált állatok leírásai, ezekhez vallási-erkölcsi értelmezéseket társít, ezért gyakran használták prédikációkhoz. A kódexet a XV. század végén egy dél-magyarországi kolostorban magyar és horvát nyelvű glosszákkal, azaz megjegyzésekkel látták el. Hús magyar szót tartalmaz, s így nyelvemléknek számít „Zirci Glosszák” elnevezéssel. Láthatóak lesznek még a könyvtár legértékesebb ősnymtatványai és antikvári is. A miseruhákat és a kelyheket pedig a ciszterci rend kölcsönözte a kiállítás rendezőiknek.

A kiállítás április 1-jétől június 26-áig látható
Nyitva: keddtől vasárnapig 9-től 17 óráig
Zirc, Rákóczi tér 1.

Bővebb információ:
Bóka B. László, sajtóreferens
06 70 703-1467

Idén negyedik alkalommal csatlakozott könyvtárunk az Internet Fiesta országos rendezvénysorozatához. Könyvtárosként nagyon fontosnak tartjuk, hogy az olvasást népszerűsítsük, fontosságára ismételten felhívjuk a figyelmet. Ehhez a XXI. század technikai vívmányait is segítségül hívjuk, hiszen ezek már a mindennapi életünkben is egyre nagyobb szerepet játszanak. Ehhez a törekvésünkhöz nyújt egyfajta lehetőséget az Internet Fiesta.

A március 22. és 26. közötti időszakra több programot is szerveztünk, amelyekkel minden korosztályt igyekeztünk megszólítani.

Kedd és szerda délután elsősorban az óvodás-kisiskolás korosztályt, illetve a szülőket, nagyszülőket vártuk. Március 22-én kedden kislányoknak, anyukáknak és nagymamáknak mutattunk meg néhány érdekes oldalt *Belépés csak hölgyeknek!* elnevezésű programunkon. Játék, zene, versek, mondókák és mesék mind elérhetők a világhálón, a keresgélés, mesénézés tartalmas szórakozást, közös élményt adott a résztvevőknek. A házi szavazáson legkedveltebb oldalként az egyszervolt.hu-t jelölték meg a hölgyek. A logikai játékok, fejtörők, klasszikus és új versek és mesék között mindenki talált kedvére valót. A kezdeti visszafogottság elmúltával pedig többen is bemutatták saját kedvenc internetes játékokat nekünk, könyvtárosoknak is.

Hogy az erősebb nem se maradjon ki a játékból, *Belépés csak uraknak!* című prog-

ramunkkal őket vártuk szerda délután a könyvtárba. Izgalmas és erőszakmentes játékokat ajánlottunk vendégeinknek, illetve kértük-kérdeztük az ő ötleteiket, javaslataikat is. Legkedveltebb játéknak a *Farmerama* bizonyult, aminek rejtelseibe együttesen – gyerekek és könyvtárosok – igyekeztünk beavatni a felnőtt korosztály tagjait. A közös játék során nem csak a virtuális térben kalandoztunk, az idősebbek szívesen meséltek saját gyermekkori, műanyag állatkákból álló vagy éppen papírból kivágott és felépített farmjukról. A másik kedvelt lap a lego.com volt, ahol elsősorban az óvodások böngésztek az oldal kínálatában. Itt a már meglévő otthoni legokészlethez is kereshettek új kiegészítőket, rejtvényeket oldhattak meg, ügyességi vagy építő játékokban próbálhatták ki képességeiket.

Március 24-én középiskolásoknak igyekeztünk olyan ötleteket adni, amelyek a tanulásban, felkészülésben segíthetik őket. Mindenki ismeri a mondást: „Ha a hegy nem jön Mohamedhez...” Ha a felhasználó – jelen esetben a középiskolás – valamiért nem tud személyesen elmenni a könyvtárba, az internetnek köszönhetően lehetősége nyílik otthonról is hozzájutni a keresett műhöz, információhoz, ehhez nyújt segítséget például a MEK és a DIA. A MEK, vagyis a Magyar Elektronikus Könyvtár talán az egyik legismertebb az elektronikus könyvtárak közül, megismerése után nagy népszerűsége tett szert a fiesta rendezvényére hozzánk el látogató diákok körében is. A keresési lehetőségek és találatok sokféleségét kihasználva kedvükre kalandoztak az érdeklődési területüknek megfelelő művek között. A böngészés öröme ráérezve már egymásnak is segítettek, javasoltak olvasnivalót, és együtt nevtünk Karinthy Frigyes közösen meghallgatott sorain.

A másik választott digitális gyűjteményünk a DIA, vagyis a Digitális Irodalmi Akadémia volt, mellyel megismerkedhettek a fiatalok. A kortárs és legújabbkori magyar irodalom kiemelkedő alkotóinak és életmű-

vüknek megőrzését és online elérhetőségét biztosító digitális könyvtárat is már sok középiskolás diáknak bemutattuk használóképzéseink során. A fiestára érkezett fiatalok közül többen örömmel fedezték fel a kéziratok megtekintésének, hanganyagok meghallgatásának lehetőségét az életrajzok, művek, bibliográfiák, szakirodalom elérése mellett. Hosszabb időt szenteltünk a közelmúltban elhunyt – haláláig a közeli Récicsen élő – *Utassy Józsefről* szóló oldalnak. Ekkor mesélte el az egyik végzős középiskolás, hogy ő még személyesen is találkozott a Kossuth-díjas költővel a könyvtár által rendezett Utassy-esten. A délután végén azzal a reménnyel zártuk be az internetes oldalakat, hogy újabb minőségi és hiteles információforrásokkal sikerült megismertetnünk a bennünket megkereső középiskolás korosztályt.

Március 25-én és 26-án az idősebb korosztályt vártuk a könyvtárba. A YouTube a fiatalabbak számára már hétköznapivá vált fogalom, használatát többnyire egymástól tanulják, a videomegosztó nyújtotta lehetőségekkel nagyon hamar megismerkednek. Nem így van ez az idősebb korosztályt tekintve, ők a gyermekeik, unokáik tanítgatásai mellett szívesen veszik igénybe a szervezett keretek közti megismerés lehetőségét. Ezt az igényt igyekeztünk kielégíteni, amikor a fiesta rendezvénysorozatában helyet kapott az egyik legnépszerűbb videomegosztó bemutatása is *És ezt láttad már?* című rendezvényünkön. A YouTube létrejötte, története mellett szóba kerültek felhasználási lehetőségei, milyen területeken (például oktatás) lehetne sikeresen alkalmazni. Az igazi móka ezután kezdődött! Böngészés a tartalmak között, öröm, ha ismerős események, arcok bukkannak fel a felvételeken, humor,

zene – és az idő villámgyorsan elrepült. Már csak a feltöltés módjai, a webkamera alkalmazásának megismerése és a fiók létrehozása fért bele a délutánba, és az ígélet: „Egyszer talán én is megosztom veletek...”

Szombaton az e-könyvek világában kalandozhattak látogatóink. Bár minden korosztályt vártunk, mégis a középkorúak és az idősebb korosztály tagjai voltak kíváncsiak a témára. A *Gutenberg találmánya a 21. században* című előadás során az érdeklődők megtudhatták, hogy mit is takar az e-könyv kifejezés, milyen fajtái vannak, mit kell tudni az ekönyv-olvasókról. Hasznos értesüléseket szerezhetek beszerzésükről, árukról, az előadó ismertette működésüket, használatukat. Az előadás végén kialakuló beszélgetésben előnyök és hátrányok, érvek és ellenérvek egyaránt szóba kerültek. A közös véleményt így fogalmazták meg a résztvevők: az olvasó és az adott helyzet határozza meg, hogy a hagyományos vagy az e-könyvet használjuk-e, mindkettő segíthet a cél elérésében, az olvasásban.

Ebben az évben a már lezajlott és a még előttünk álló megvalósítandó programok, megoldandó feladatok mellett egy – szerencsés esetben – ritkán előforduló helyzettel is meg kellett birkóznunk. Városunk egyik sikeres pályázatának köszönhetően a könyvtárnak is helyet adó épület felújítására kerül sor, ezért februárban egy másik épületbe költöztünk. Az új helyen a dokumentumok, bútorok, eszközök elrendezése, a helyiségek célszerűvé és egyben barátságosan hívogatóvá változtatása, a szolgáltatások részleges biztosítása, majd a teljes nyitva tartás beindítása sok munkát adott. Ezek mellett készültünk a 2011. évi Internet Fiestára, a március elmúltával pedig várjuk az új kihívásokat. ■

A Fejér Megyei Önkormányzat Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtára évek óta csatlakozik az Internet Fiesta rendezvénysorozathoz. Évről évre próbálunk mindig többet és minőségileg jobbat nyújtani a könyvtárhasználóinknak és az érdeklődőknek. Ennek érdekében egy mára már összeszokott, lelkes csapat dolgozik, melynek tagjai ötleteikkel, kapcsolataikkal segítik a programok megvalósítását.

Az Internet Fiesta rendezvényeinek nagy részét az audiovizuális és számítógépes részlegben tartottuk. Ide vártuk azokat a csoportokat, akik érdeklődtek a programjaink iránt. Könyvtárunk egyik sajátossága, hogy részlegei két épületben helyezkednek el. A Bartók Béla téri épület ad helyet a felnőtt kölcsönző részlegnek. Az Oskola utca 7. alatt az audiovizuális és számítógépes részleg, az olvasóterem, a gyermekkönyvtár, valamint a helyismeret található. Ezért a különböző részlegekben zajló eseményekre a más részlegben dolgozó kollégák külön hívják fel a könyvtárhasználók figyelmét. Az Internet Fiesta idején a részlegek „reklámozására” a kiállításokat használtuk fel. A kiállításokat megtekintők szórólapok segítségével további információkat kaptak a másik épületben rendezett programokról.

Programjainkkal igyekeztünk mindegyik korosztályt megszólítani, az óvodásoktól kezdve a felnőtteken át a nyugdíjasokig. Ajánlatunkban szerepeltek előadások, vetélkedők, kiállítások, új szolgáltatások és virtuális programok.

Előadások

Az előadásokra előre szervezett csoportok érkeztek óvodákból, középiskolákból és nyugdíjas klubokból. A fiesta előtti hetekben e-mailen küldtük el programajánlatainkat az intézményekbe. Ezen kívül felvettük a kapcsolatot a különböző iskolákban tevékenykedő könyvtárosokkal, az óvodák és nyugdíjas klubok vezetőivel.

Az előadásokat – egy kivételével – a könyvtár dolgozói tartották.

A *Kalandozzunk együtt a Tél tündérrel!*, valamint a *Kalandozzunk együtt a Tavasz tündérrel!* című játékos, CD-ROM-okat bemutató foglalkozásokra óvodások érkeztek. Tél tündér birodalmát középső csoportosok fedezték fel *Varga Lilla* gyermekkönyvtáros segítségével. A tavalyi középsősök, akik az idén már nagycsoportosként érkeztek, hogy Tavasz tündérrel is megismerkedjenek, örömmel fedezték fel, hogy jártak már nálunk. Nekünk viszont rá kellett döbbernünk, hogy az eltelt idő alatt igen komoly fejlődést értek el a számítógép-kezelés terén, és nem igényeltek túl sok segítséget.

Az *Y generáció: kommunikációhiány szülő és gyermek között* című programon *Fischer Imre* pszichológus volt a vendégünk, aki az Y generáció tagjaival a kommunikáció hiányáról beszélgetett. Erre az előadásra 1994–95-ben született fiatalok érkeztek, akik már beleszülettek a technikai eszközök világába, és nem is tudják elképzelni az életüket mobiltelefon, számítógép, Facebook, Twitter nélkül.

Túrászunk a neten! Célállomás az érettségi és a felvételi. A harmadik osztályos középiskolások a következő évben rájuk váró érettségijük és felvételiükre kaptak segítséget *Iszak Ferencné*től. Kolléganőnk saját gyermekei mellett szerzett tapasztalatait felhasználva olyan honlapokat, oldalakat ajánlott a diákok figyelmébe, melyek megkönnyítik a tájékozódást, és segítenek eligazodni az érettségi, valamint a felvételi útvonalon.

Veszélyben az unokák?! Az elektronikus világ hátrányai és a biztonságos internet. Intézményünkben évek óta tartunk számítógép- és internethasználati tanfolyamokat a nyugdíjasoknak. Ezeknek a húszerzés tanfolyamoknak a kiegészítéseként most az idősök megismerkedhettek az unokáikra leselkedő veszélyekkel, az elektronikus világ hátrányaival, valamint kaptak egy-két tippet, hogyan változtathatják biztonságossá a kicsik és saját maguk internetezési szokásait.

Legyél mindig naprakész! Tájékozódás a hírek, hírportálok, videomegosztók világában. Talán a nemrégiben a világban zajlott politikai, háborús események, valamint a közelmúltban bekövetkezett természeti katasztrófák hatására az egyik legsikeresebb programunk lett *Bagaméri András* előadása. Az előre betervezett egy előadásból három lett, és a következő hetekben, hónapokban is érkeznek rá középiskolások, akik bepillanthatnak a régi híradók világába, és kiválogathatják, hogy a napi események közül melyik lesz a vezető hír az esti műsorokban.

Az előbbi felsorolásból hiányoznak az általános iskolások és a felnőttek, de természetesen róluk sem feledkeztünk meg, kiállításokkal, játékokkal, egyéb programokkal vártuk őket.

Vetélkedők

Ki nyer ma? Játékos feladatok 10–14 éveseknek. A 14 év alattiak először a gyermekkönyvtárban próbálták ki szüleik, nagyszülei társasjátékait, majd várta őket a számítógépes terem, ahol virtuálisan is összemérhették tudásukat.

Avatar fejtörő. Online játék a könyvtár honlapján. A fejtörő 13 kérdést tartalmazott, melyek James Cameron filmjéhez kapcsolódtak. A megfejtéséhez filmvetítéssel segítséget is adtunk.

Fiesta totó. Vetélkedő papíron és online. A 13+1 kérdésre a számítógépet és az internetet gyakran használók tudtak a legjobban válaszolni.

Kiállítások

Különböző kiállításokat rendeztünk a felnőtt kölcsönző részlegben, az audiovizuális teremben és a gyermekkönyvtárban.

Az eredeti Avatar – Visnu megtestesülései. Kiállítás a könyvtár hagyományos és nem hagyományos dokumentumaiból. Az Internet Fiesta felhívásában a kiemelt témakörök között szerepelt az avatar-jelenség és a szerepjátékok. Abból a feltevésből kiindulva, hogy a kollégák nagy része a számítógépes játékokat mutatja be, mi a szó eredeti jelentését helyeztük előtérbe, és Visnuról, a három legfőbb hindu istenség egyikéről szóló dokumentumainkat állítottuk ki a felnőtt kölcsönző részlegben.

A nyelvtanulás segédeszközei. Az orsós magnószalagtól a vinil lemezen át a külső adathordozókig. Az audiovizuális és számítógépes részleg kiállítására a könyvtár technikai érdekességeit gyűjtöttük össze.

A kiállított tárgyak közül a legnagyobb érdeklődést egy kis műanyagkorong váltotta ki, amely tulajdonképpen egy vinil (vagy közkeletű nevén bakelit) lemez, és orosz nyelvlekkét tartalmaz, tökéletes hangminőségben. A fiatalok rácsodálkoztak az orsós magnószalagra is, mert ők már nem találkoztak ilyenfajta készülékkel.

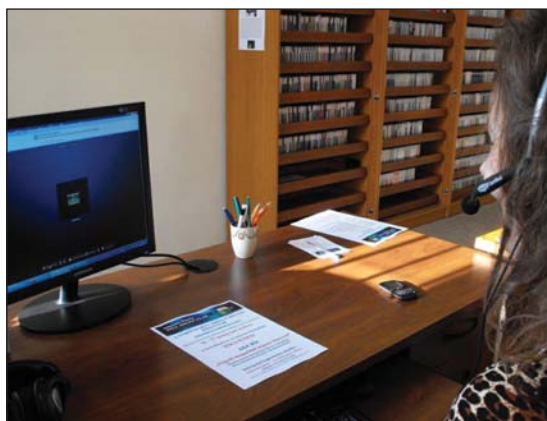
Régi játékok – mai gyerekek. A Ki nevet a végéntől a Honfoglalóig. A gyermekkönyvtárban rendezett kiállítás érdekessége volt, hogy a gyerekek nemcsak megnézhatték, hanem ki is próbálhatták a „régii” társasjátékokat.

Új szolgáltatások

A fiesta hetét arra is felhasználtuk, hogy új szolgáltatásainkat bemutassuk. A TIOP-projekt finanszírozásával könyvtárunk olvasóterme wifivel, valamint egy felolvasógéppel bővült. Mindkettőt most bocsátottuk olvasóink rendelkezésére.

Kinyílik a világ! Bemutatjuk a Poet Compact felolvasógépet! A Poet Compact felolvasógépet a Látássérültek Regionális Közhasznú Egyesületének tagjai tesztelheték le először. Könyvtárunk és az egyesület már hosszabb ideje működik együtt. Az egyesületi tagok jártak már nálunk számítógépes tanfolyamon, és rendszeresen kölcsönöznek hangoskönyveket. Az első alkalommal olyan nem látó fiatalok jöttek, akik a látásukat nemrégiben elveszített embereket tanítják meg arra, hogyan tudnak a megváltozott élethelyzetükben is teljes életet élni.

Skype-avató. Az audiovizuális részleg új szolgáltatásának indítása. Olvasóink több alkalommal panaszkodtak, mivel az audiovizuális és számítógépes részleg (a zenei részleg) nem érhető el közvetlen telefonszámon, csak kapcsolás útján. Ezt a hiányt próbáltuk meg most csökkenteni egy skype-avatóval. Ezentúl aki a zenei részleg munkatársaival szeretne beszélni, hosszabbítani, érdeklődni, esetleg könyvtárközi kölcsönzésben kottát kérni, az a zene.vmmk skype-címen is megtalál bennünket.

Fiesta szombat

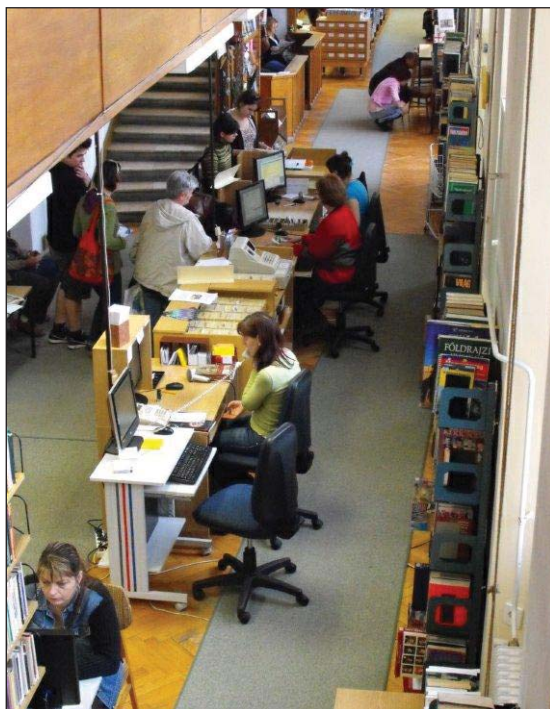
A hét kiemelt eseménye az előző évekhez hasonlóan a *Fiesta szombat* volt. Ezen a napon könyvtárunk részlegei rendkívüli nyitva tartással, ingyenes beiratkozással, valamint ingyenes számítógép-használattal várták az érdeklődőket.

Vigyél magaddal ingyen könyvet! Könyvtárhasználóink és az érdeklődők válogathattak könyvtárunk feleslegessé vált példányaiból. Mivel ilyen akciót már az előző években is tartottunk, sokan voltak, akik már napokkal a program előtt érdeklődtek a részletekről.

Avatar fejtörő, Internet Fiesta eredmény-hirdetés. Ezen a napon lehetett utoljára leadni a fejtörő és a totó megfejtését. Mivel elég sok helyes megfejtés érkezett, sorsolással döntöttük el, hogy kik kapják a díjakat.

Adózzunk együtt! Segítségnyújtás azoknak, akik elektronikus úton szeretnék kitölteni adóbevallásukat. Az utóbbi években „adóbevallási időszakban” több könyvtárhasználó jött azzal a szándékkal, hogy nálunk töltsék ki adóbevallásukat a számítógépes teremben. Ennek során tapasztaltuk, hogy nem minden alkalommal sikerül a problémát megoldaniuk, és tőlünk kértek segítséget. Ezt a segítséget ajánlottuk fel most szervezettebb formában, amivel sok látogató él is a szombati napon.

Virtuális programok

Virtuális programjainkat a március 16-ai lejárat határidő után regisztráltuk, mert az utolsó pillanatban javasolta Varga Lilla gyermekkönyvtáros, hogy az Internet Fiesta-hoz használjuk fel honlapunkat is, és ajánlókkal, linkgyűjteménnyel, hírekkel színesítsük az eseményeket. Reggel 10–12 program tervével várta a csapatot, melyből ötöt regisztráltunk és hetet valósítottunk meg, az alapötlethez hozzáadva egyéb ötleteket is.

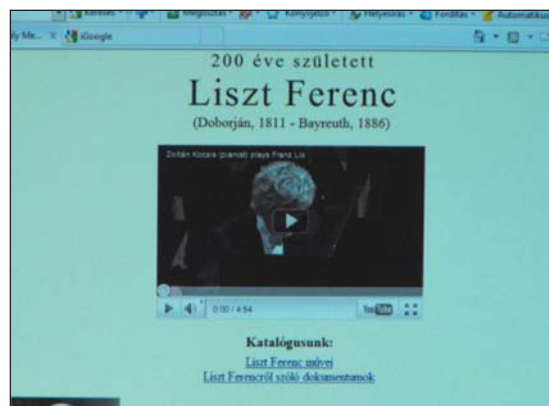
Minden, amit tudni érdemes az e-book-ról! Az érdeklődők egy linkgyűjteményt találtak, amelyen összegyűjtöttük azokat az oldalakat, ahol tájékozódhattak nemcsak a letölthető e-könyvekről, hanem a leolvasókról is.

Gyermekkuckó. Gyerekeknek, szülőknek, nagyszülőknek mesés, játékos honlapok linkjeit gyűjtötte össze a gyermekkönyvtár csapata. Olyan oldalakat ajánlottak, amiket ők is gyakran használnak foglalkozásaikon, kiállításaikon, előadásaikon.

Virtuális séta Székesfehérváron. Válogatás képeslap-gyűjteményünkéből. Könyvtárunk 1962 óta gyűjti a Fejér megye településeivel foglalkozó képeslapokat. Jelenleg 3387 darab található a gyűjteményben, melyből 1448 képeslap már digitális formában is megtekinthető honlapunkon. Ezek közül mutattuk most be a Székesfehérvárt ábrázoló lapokat.

Filmes tudáspróba. A 13+1 kérdéshez a magyar filmtörténetből válogattunk érdekességeket. A tudáspróbát „tét nélkül” lehetett játszani. Aki megoldotta a feladatsort, rögtön le is ellenőrizhette, hogy a helyes válaszokat jelölt-e meg.

Virtuális internetkávézó. Érdekességek a reggeli kávéhoz. A netkávézók egyik jellegzetessége, hogy az oda betérők rövid időt töltenek el ott, megnézik a leveleiket, elolvassák a híreket. Ez utóbbit kínáltuk mi is ebben a programban. Mivel az aktuális hírek nagyon sok hírportálon megtalálhatók, ezért a száz évvel ezelőtt megjelent Székesfehérvári Hírlapból és a Fejérmegyei Naplóból válogattuk ki a közügyeket, a kultúra és a sport híreit, a bűnügyi krónikákat, valamint a hirdetéseket.

200 éve született Liszt Ferenc. Aki erre az oldalra kattintott, katalógusunkban megnézhetette, hogy milyen művek találhatók nálunk Liszt Ferentől, hogy milyen dokumentumok szólnak róla. Ezt egészítette ki a zeneszerzőről egy linkgyűjtemény, valamint rendszergazdánk, *Varga Zsuzsa* ötletének köszönhetően aláfestő zeneként *Kocsis Zoltán* zongorajátéka.

Észlelések. Kattints a moly.hu-ra. Szervező csapatunk tagjai rendszeresen kalandoznak a moly.hu oldalain. Ezek közül a számunkra legérdekesebb oldalt, az Észlelést ajánlottuk virtuális látogatóink figyelmébe, remélve, hogy a fehérváriak is egyre több olvasásészelelést regisztrálnak majd a lapon.

Statisztika

A lezajlott programok sikerességét a számok is igazolják. A fiesta honlapján előre regisztrált programokon kívül egyéb rendezvényeket is tartottunk. Az egy hét során körülbelül 60 óvodás, 80 általános iskolás, 200 középiskolás, sok nyugdíjas és felnőtt látogatott el hozzánk, sokan közülük olyanok, akik eddig nem vették igénybe könyvtárunk szolgáltatásait. A fiesta szombatán a látogatók száma meghaladta a 400 főt. A beiratkozott olvasók száma 55. Virtuális programoldalainkra 850-en kattintottak. ■

A fiesta-csapat tagjai voltak: *Bagaméri András, Juhász Éva, Kissné Nagy Mónika, Lászlóné Lakner Lilla, Varga Lilla, Varga Zsuzsa, Vasné Borsos Beáta.*

Az Egyetemi Könyvtár bemutatkozása Lisszabonban

2011. április 18-án délután az alapításának 100. évfordulóját ünneplő Lisszaboni Egyetem könyvtárában kiállítás nyílik, mely a 450 éves Egyetemi Könyvtár dokumentumaiból összeállított posztereken a portugál–magyar kapcsolatok közel nyolc évszázadát tekinti át.

A kiállítást Antonio Maciel Feijo, a Lisszaboni Egyetem bölcsészettudományi karának dékánja és Konkoly Norbert, a Magyar Köztársaság lisszaboni nagykövete nyitja meg. Jelen lesz, és rövid beszédet mond a megnyitón Szögi László, az ELTE Egyetemi Könyvtár főigazgatója, aki a Lisszaboni Egyetemen megrendezett nemzetközi egyetemtörténeti konferencia résztvevőjeként a helyszínen tartózkodik, és Pál Ferenc dékánhelyettes, az ELTE BTK Portugál Nyelvi- és Irodalmi Tanácsék vezetője.

A kiállítás 18 posztere több mint 100 dokumentumról készült másolaton mutatja be a Egyetemi Könyvtár gazdag portugál vonatkozású anyagát, mely nagyrészt az eredetileg jezsuita alapítású könyvtár kiterjedt kapcsolatai révén került a gyűjteménybe. A számos ritkaság között ott szerepelnek Amerigo Vespucci 1504-ben kiadott híres *Mundus Novusa*, jezsuita misszionáriusok által készített ritka térképek, a széles körű egyházi kapcsolatokat dokumentáló anyagok, vagy éppen a portugál irodalom nagyjainak magyar recepcióját bemutató források, köztük a Luis Camoes által írt portugál nemzeti eposz, *A lusiadák* első magyar töredékes fordításai is.

A tavalyi nagyszabású ljubljanoi kiállítás után ez az Egyetemi Könyvtár idei jelentős külföldi bemutatkozása. A kiállítás anyagát Klimes-Szmik Katalin, az Egyetemi Könyvtár munkatársa állította össze. ■

forrás: www.konyvtar.elte.hu

Szentgál közel háromezer lelket számláló nagyközség a Veszprémi Kistérségben. Hagományait erősen őrző, viszonylag zárt közösség, ahol az emberek ismerik egymást, és a szűkebb családi kötelékek terén is tájékozottak egymásról. A faluban van nyolcévfolyamos általános iskola és óvoda négy csoporttal, csoportonként átlag 25 gyermekkel, alapfokú művészeti iskola (néptánc és rajz szakkal) művelődési ház, könyvtár. Ezek mellett számos civil szervezet és alapítvány működik nem csak a kultúra terén (sport, hagyományőrzés), valamint nagyon aktív helyi lakosok tevékenykednek a településen.

Ilyen tehát a közvetlen környezetünk. A kezdetekről néhány szóban: 2004-ig egy közel húsz négyzetméter területű helyiségbe volt besúfolva a mintegy hatezer kötetes állomány. Számítógép, nyomtató nem volt. 2004-ben sikeresen vettünk részt az eMagyarország-pont pályázaton, így két géppel és egy nyomtatóval megkezdődött az internetszolgáltatás.

A helyhiány miatt sajnos ekkor még külön épületben folytak a szolgáltatások. A pályázat előírta a heti minimum nyitva tartást, így az önkormányzat arra törekedett, hogy a kölcsönzés és az internetszolgáltatás egy helyre kerüljön. 2006-ban nyílt lehetőség arra, hogy a régi általános iskola termébe beköltözhetünk. Ezzel a megoldással ugrás-szerűen megnőtt a könyvtár látogatottsága.

2007-től mozgókönyvtári ellátás keretében valósul meg a könyvtári szolgáltatás. A szakmai felügyeletet és a dokumentumok beszerzését is az Eötvös Károly Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet végzi. A szentgáli önkormányzat egy főállású munkatársat foglalkoztat, aki egyben a programszervezői feladatokat is ellátja a településen. Jelenleg a könyvtár heti öt napon tart nyitva, napi hat órában, szombaton is.

Szolgáltatások: kölcsönzés, helyben használat, könyvtárközi kölcsönzés, internet, fénymásolás, spirálfűzés. Internetezni öt gépen lehet, és közben egy színes nyomtatóval is bővült a technikai felszereltségünk. Mint az előbb már érintettem, nem csak a klasszikus könyvtári szolgáltatásokat végezzük, hanem programokat is szervezünk a településen élőknek. Főleg a jeles napokhoz kapcsolódóan, és természetesen hagyományőrző céllal.

A tavaly októberi programsorozat keretében hívtuk életre az Olvasó Emberek Klubját, melyet heti egy alkalommal rendszeresen látogatnak lelkes olvasók. Az összejövetelek alkalmával szó esik filmről, könyvekről, és van olyan, amikor csak jól kibeszéljük az aktuális problémákat. Ha gyermekek is vannak, akkor közös társasjáték és meseolvasás van terítéken.

Elengedhetetlen, hogy a könyvtár tartsa a kapcsolatot az elején említett szervezetekkel. Feltétlenül össze kell fognunk annak érdekében, hogy a szervezett programok láto-

gatottak legyenek, új szint vigyünk egymás munkájába, megosszuk tapasztalatainkat, hogy tanulhassunk egymástól. A környező települések kulturális intézményeivel is zökkenőmentes az együttműködés. Volt már például közösen szervezett könyvbemutató a márkói könyvtárral.

Az intézményeken túl az olvasó véleménye, elégedettsége mindennél fontosabb. A visszajelzéseket alapul véve úgy érzem, hogy hozzánk szeretnek bejönni nem csak a szolgáltatásokért, hanem mert pár szót lehet beszélgetni, és akarva-akaratlan hasznos információkhoz lehet jutni.

Az idei Internet Fiesta keretében több érdekes programon vehettek részt az érdeklődők.

Óvodások netköznelben: A helyi óvoda a szeptemberben iskolába induló nagycsoportos ovisokkal látogatta meg a könyvtárat. Mindig csodálattal tölt el, hogy az írni, olvasni még nem is tudó gyermekek milyen természetességgel kezelik a számítógépet. Ők már mobillal és egerrel a kezükben születnek. Idén huszonnyolcan kezdik meg az első osztályt Szentgálon. Nagyon nagy sikert aratott a www.egyszervolt.hu oldal. Az ovisok látogatása alatt a legtöbbször elhangzott mondat a következő volt: „Most mutasd meg, hogyan tudok másik játékot választani!”

Az Olvasó Emberek Klubja kicsi létszámmal, de annál aktívabb résztvevőkkel „működik”. Ezek az emberek még abban a korban voltak gyerekek, amikor nem a CartoonNetwork hódított, hanem Pom-Pom, Mazsola és Tádé, Süsü, a sárkány... Erről a klubról az elején már szóltam pár szót. Most az elektronikus dokumentumok, hangos könyvek világában, mondhatom azt, hogy a klub aktív magja még mindig a hagyományos, nyomtatott dokumentumokat részesíti előnyben. Abban azonban megegyeztünk, hogy az interneten nagyon sok dokumentum elérhető hangos könyv formában és letölthető, így házimunka közben is lehet könyvet „olvasni”.

A tavaly októberi választások után most újra van kisebbségi önkormányzat a községben. A magukat roma származásúnak valló emberek fontosnak tartották, hogy megőriz-

zék és megismertessék kultúrájukat, hagyományukat a településen élőkkel. Képviselői felvilágosult emberek, fontosnak tartják az olvasást. Könyvtárunk az állományát roma nemzetiségi dokumentumokkal is bővíti. Az interneten főleg állás- és munkalehetőségeket kerestek, illetve önéletrajz-mintákat. Irodájuk a könyvtárral egy folyosón van, így napi kapcsolatban vagyunk.

Mint majdnem mindennek, az internetnek is van pszichológiája. A mértéktelen használat bizony függőséghez vezethet. Ezzel foglalkozott az a program, aminek szervezésében nagy segítséget jelentettek a pedagógusok és a családsegítő szolgálat is. Szép számmal hallgattuk az előadást és osztottuk meg nézeteinket a témában.

„Ma tényleg estig lehet netezni?” „Tényleg nem kell fizetni?” „Mennyit ülhetek a gép előtt?” – kérdezi tőlem a már törzshasználónak számító általános iskolás ikerpár. Tényleg, tényleg, amíg le nem váltanak, de azért egy óránál többen ne ülj a gép előtt folyamatosan! (Zárójelben jegyzem meg, egyszer kipróbálom, mennyit bírnak egyhuzamban netezni, mondjuk Szent Ivánkor, a leghosszabb éjszakán.)

A maratoni nyitva tartás alatt végig voltak látogatók. Zömében iskolások chateltek, játszottak, este hat után a felnőttek filmet néztek, böngésztek, aki pedig kevésbé ért az internethez, az most segítség igénybevétele mellett gyakorolt.

Így zajlott hát az Internet Fiesta. Ilyen települési háttérrel és támogatással működik könyvtárunk, ahol mindenki azon fáradozik, hogy minden nehézség ellenére színesebb és gazdagabb legyen a kulturális élet. ■

Az idők során nagyszabású rendezvénysorozattá duzzadt Internet Fiestát évente rendezik meg a könyvtárak.

Az internet- és digitális kultúra népszerűsítését szolgáló program célja az információs társadalomba való beilleszkedés megkönnyítése.

Az Európai Bizottság 1999-ben kezdeményezte, hogy az egy évvel korábbi francia esemény nemzetközi szintű megmozdulássá váljon. Ezt követően az Internet Fiestát számtalan országban megszervezték. Létrejött egy nemzetközi közösség, amely egyéni és közös projektek megvalósításán fáradozott egyetlen közös céllal: népszerűsíteni az internetet minél szélesebb körben.

A fiestát előkészítő és koordináló bizottság változatosabbnál változatosabb rendezvényeket, konferenciákat, ingyenes programokat szervez.

2000 márciusában Magyarország is csatlakozott a rendezvényhez. 24 civil szervezet és könyvtár kapcsolódott a program összeállításához. A központi rendezvénynek a Magyar Tudományos Akadémia adott otthont. Videokonferencián további négy helyszín csatlakozott az eseményekhez. A rendezvény komoly szakmai érdeklődést váltott ki, ennek ellenére újszerű volta miatt nem kapott elég médiavisszhangot.

2001-től a magyarországi rendezvénysorozat alappillérei a könyvtárak lettek.

2010 októberében Pécsen, Európa Kulturális Fővárosában megnyílt a pécsi tudásközpont, más néven Dél-dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont.

A négyemeletes épületbe költözött a Csorba Győző Megyei-Városi Könyvtár és a PTE Egyetemi Könyvtár.

Az 5,5 milliárd forintos beruházás átadását a kivitelező 2010 júniusára vállalta, a könyvtárak augusztustól költözhetek, így októberre megnyílhatott az olvasók számára az új létesítmény. Egy több mint 13 ezer négyzetméteres, korszerű, a mai felhasználói igényeknek megfelelő könyvtár és tudásközpont létesült.

A tudásközpont alkalmas közösségi, kulturális és szabadidős programok befogadására is. A megvalósuló új könyvtárat épületi adottságai és korszerű felszereltsége alkalmassá teszik a lakosság eddiginél szélesebb körének kiszolgálására.

Könyvtárunk épületét nem véletlenül nevezik a XXI. század könyvtárának, mindent megtalál benne az olvasó, ami segítheti a tanulásban, munkájában vagy a hasznos időtöltésben, tartalmas szórakozásban. A könyvtár a hét minden napján reggel 8-tól este 8 óráig nyitva van, ez idő alatt teljes informatikai szolgáltatással várunk minden látogatót. Az olvasóterben 229 számítógépes állomás van, ezeket a beiratkozott olvasók korlátlanul használhatják, de ha valaki a saját laptopján dolgozna, annak sincs akadálya, a házban ingyenes és korlátlan a wifi-használat.

Az esélyegyenlőség jegyében a fogyatékkal élők is találnak lehetőséget a számítógép használatára: felolvasógép, Braille-billentyűzet segíti a vakokat és gyengén látókat. A halláskárosodottak segítségére indukciós hurkok üzemelnek az épület több pontján is, felerősítve a hangokat hallókészülékükben.

A Csorba Győző Megyei-Városi Könyvtár hosszú évek óta részt vesz az Informatikai és Könyvtári Szövetség rendezvénysorozatában. Az elmúlt három évben folyamatosan növekvő számú programot és résztvevői létszámot regisztrált az intézmény. A rendezvények cél-

csoportjainak, korosztályainak megfelelően állítottuk össze programjainkat. 2010-től intézményünk kiváló lehetőséget kapott a tudásközpontban a korszerű, az eddigiekhez képest mintegy háromszoros mennyiségű internetelési lehetősége miatt. Mindezekből következően 2011-ben a baranyai Internet Fiesta eseménysorozatának egyik kiemelt helyszíne a tudásközpont volt.

A Csorba Győző Megyei-Városi Könyvtár látogatói körében valamennyi korosztály megjelenik. Emiatt a fiesta hetét is próbáltuk úgy összeállítani, hogy mindenki megtalálja a számára érdekes, izgalmas és tanulságos programot.

Felnőtteknek és gyerekeknek is készült internetes totó, amely nagy népszerűségnek örvendett, szép számmal érkeztek a helyes megfejtések. Az elégedett nyertesek azóta már át is vették ajándékcsomagjukat.

Az idén is az Internet Fiesta hetére esett a víz világnapja, így könyvtárunk a fiatalabb korosztály programjait úgy állította össze, hogy ez a két téma legyen a középpontban.

Partnerekre is találtunk ebben, a Tettye Forrásház Zrt. és az Ökóváros-Ökorégió Alapítvány munkatársai segítettek a programok megvalósításában.

A hét az interaktív kiállítás megnyitójával kezdődött, ezután az iskolások, óvodások már birtokba is vehették az állomásokat. Játékokon keresztül ismerték meg a víz világát, számítógépes programok, stimulációk segítettek az érdeklődőket. Az utolsó állomáson mindenki meghallgathatta a víz hangjait.

Önkéntesek a videomegosztókon kerestek vízzel, a víz hangjaival kapcsolatos műveket, és azokat projektor segítségével meg is jelenítették. Kollégáink elmagyarázták, hogyan működnek ezek a portálok, mi az, ami megkönnyíti a keresést, és felhívták a figyelmet a veszélyekre is, külön kiemelve, hogy mindig csak az életkori sajátosságoknak megfelelő zenéket, filmeket nézzenek ezeken az oldalakon.

Érdekes előadást hallgathattak meg a gyerekek a vízzel való takarékoskodásról. Itt az előadó szintén a számítógép segítségével demonstrálta, mennyire fontos, hogy odafigyeljünk a vízkészletekre. A komoly témát

játékkal oldották, mindenki kipróbálhatta a gépen keresztül, hogy mennyi vizet használ naponta. Igencsak meglepő eredmények születtek. A játék során különböző avatárokat választhattak a gyerekek. Már itt megmutatkozott, hogy ki milyen habitusú. A végeredménynél erre is kitért az előadó, és megkérdezte a gyerekeket, hogy szerintük milyen összefüggés lehet a választott avatar és a végeredmény között.

A felnőtteket két rendezvényt vártuk.

Március 22-én *Schlepp Péter* tartott előadást az e-könyvek világáról. Elmondta mennyire gyorsan fejlődő, szinte napról napra változó az e-bookok állománya. A digitalizálás a mai világban elengedhetetlen, a nyomtatott művek ma már digitális formában is napvilágot látnak, és folyamatban van a régebbi művek digitalizálása is. Kitért az előnyökre, hogy minden információ szinte azonnal elérhető, otthonról ki sem kell mozdulnunk ahhoz, hogy tanulhassunk, dolgozhassunk. Mindig napra kész az internet. Természetesen a hátrányokat is említette, az elszigetelődést, az emberi kapcsolatok és a verbális kommunikáció hiányát, a felgyorsult, türelmetlen életritmust.

A könyvtárak célja, hogy a megváltozott igényeknek is eleget tudjanak tenni, kiszolgálják minden olvasójukat. A Csorba Győző Megyei-Városi Könyvtár is folyamatosan dolgozik azon, hogy meglévő állománya digitális formában is elérhető legyen, a helytörténeti gyűjtemény ritkaságai, például a gyűjtemény képei minden érdeklődő számára hozzáférhetővé váljanak. Célunk a múlt értékeinek megőrzése és modern formában való eljuttatása az olvasókhhoz.

Fontos az internet által nyújtott szabadság, az információk áramlása, de jó lenne néha lassítani, kicsit hátrahátrálni, elmenni a könyvtárba, kézbe venni, megszagolni egy könyvet, és élvezni az olvasás örömét.

Szerdán, március 23-án *Fekete Rita* rendőr alezredes volt vendégünk a Pécsi Rendőrfőkapitányság Bűnmegelőzési Osztályáról.

Ő az internet veszélyeiről, az internetes bűnözésről tartott előadást. Elmondta, hogy az internetes bűnüldözés még igencsak gyerekcipőben jár, hisz maguknak a bűncselekményeknek sincs nagy múltjuk.

Sajnos még rengeteg a jogszabályi kiskapu, nehéz eljárni ilyen esetekben. Felhívta a figyelmet a leggyakoribb internetes csalásokra, és elmondta, hogy mire figyeljünk oda, hogy ne legyünk áldozatok.

Az előadás második felében a gyerekekre leselkedő veszélyekről beszélt, hangsúlyozta a szülők felelősségét és hogy mennyire fontos az, hogy mindenki odafigyeljen arra, gyermeke milyen tartalmú oldalakat néz, kikkel chatel, milyen interaktív online játékokban vesz részt.

Az előadás igen hasznos és érdekes volt. Hosszú távú kapcsolat kezdete ez a könyvtár és a rendőrség között. Azáltal, hogy a gyermekkönyvtárban is szabadon hozzáférhető az internet, a könyvtár felelőssége is, hogy azon milyen oldalakra tévednek a gyerekek.

További előadásokat is tervezünk a fiatalabb korosztályoknak (kérdézz-felelek stb.).

Könyvtárunkban folyamatosan rendezünk számítógépes tanfolyamokat egészen a kezdő szinttől. Minden korosztály megtalálhatja a neki hasznos és elérhető lehetőséget a továbbképzéshez.

Dolgozóinknak is folyamatosan biztosítunk választékot a tudásuk bővítésére, az Internet Fiesta hetében előadást hallgathattak meg belső levelezőprogramunkról, a Zimbráról, majd az előadás végén lehetőség volt kérdéseket feltenni, a felhasználói problémákat megbeszélni.

Az Internet Fiestán Baranya megye kis-könyvtárai, mozgókönyvtári szolgáltató helyei és a könyvtárbuszos települések is részt vettek.

Megyeszerte 46 településen 47 intézményben (Pécsett a Csorba Győző Megyei-Városi Könyvtár és a Minerva Könyvtár) 67 programmal várták az érdeklődőket a könyvtárak falai közé. A programhétre a <http://fiesta.kjmk.hu> oldalon regisztrálták magukat a kis könyvtárak.

A regisztrációt, a programok lebonyolítását, a szóróanyagok és ajándéktárgyak szétosztását könyvtárunk hálózati osztálya végezte és koordinálta.

A programok sokszínűségét jelzi, hogy a fiesta alapelvét követve valamennyi korosztályt megszólították ezen a márciusi héten. A baba-mama programoktól kiindulva a gyermekeken át, a tinik mellé az aktív korosztályt (18–55 év) is leültetve a számítógépekhez, végül pedig a nyugdíjasokat is sikerült a webvilágba elkalauzolni.

Sok kistéleplésen összekötötték a kismama- és babafoglalkozással az internet világát bemutató programot. Az úgynevezett *Ringató* vagy más néven *Simogató* aktuális témája a babavilágot bemutató portálok megismerése volt. A rendezvénynek alapvető célja, hogy a szülők megtalálják azokat a weboldalakat, ahol hasznos információkat kaphatnak a gyermekgondozásról, gyermeknevelésről. Számos kismamáknak, kispapáknak fenntartott oldal fórumain regisztrálhattak az érdeklődők, ahol bátran feltehették kérdéseiket, és szakemberek által moderált fórumokon megkaphatták a választ.

A gyermekeket a mesék világán keresztül vezették be a virtuális világba. Meséket, verseket, diafilmeket, színes illusztrációkat, gyermekrajzokat megjelenítő oldalakat mutattak be a gyerekeknek a programvezetők. A meséket, mondákat nemcsak a webes felületen, hanem már e-könyv formájában is megismerhették a kicsik. Számos rejtvény és találos kérdések sokasága tette színesebbé a gyermekprogramokat.

A tinik az olvasmányélményükre építve internet totókat tölthettek ki értékes jutalmakért. A „tini-porgik” másik csoportja a fájl- és videomegosztók világába vezette be a fiatalokat. A közismert videoportálok (Youtube, Videa) tematikáját, használatát ismerhették meg a könyvtárhasználók. A legnépszerűbb egyértelműen a közösségi oldalak (Facebook, iWiW stb.) színes világa volt. Ezen oldalak megismerésekor már az aktív korosztály is részt vett a programokon, hiszen a felnőttek is kitöltötték adatlapjaikat, és személyes kapcsolatokat építettek ismerősökkel, volt iskola- és munkatársaikkal.

A felnövekvő generációt és a felnőtt lakosságot az internet káros hatásairól is sok program tájékoztatta. A számítógépeket tönkretévő vírusok és kémprogramok romboló tevékenységéről és a kártevőprogramok ellen való védekezésről is sok előadást hallhattak a résztvevők. Felhívták a figyelmet a pszichikai veszélyekre is, az ún. „tiltott oldalakon” található információkkal kapcsolatban.

A felnőtt lakosságot és a nyugdíjas korosztályt a hírportálokkal ismertették meg. Az ugrópontokat tematika szerint bemutató lapokon keresztül az egyes sajtótermékek webes megjelenéséig mindent megismerhettek a használók. Böngészhettek magyar és külföldi hírportálok írásai között, egy-egy cikkhez véleményt is fűzhettek. Betekintettek az internet felgyorsult világába, ahol percről percre újabb hírek látnak napvilágot, azonnal az adott esemény bekövetkezése után.

A megyei-városi könyvtár könyvtárbusza menetrendjének megfelelően két hét alatt 28 településen nyújt szolgáltatást. Március 23. és április 3. között az Internet Fiesta programjával kibővített szolgáltatással várta a

kistelepülések lakosságát. Egy-egy településen a másfél órás szolgáltatási idő alatt az olvasói gépeken a DZstúdió által készített irodalmi totót tölthették ki, és a helyes megfejtéseket e-mailen beküldve pályázhattak az értékes nyereményekre. A könyvtárbuszon alkalmazott műholdas szélessávú internetkapcsolatnak köszönhetően egyre népszerűbb a kistelepüléseken az internet használata. A világháló nyújtotta információk is elérnek a falvakba, így nem csoda, hogy sokan helyes megfejtéseket küldtek vissza a könyvtárbuszról. Sok-sok ajándékot tudunk szétosztani a pályázók között.

Néhány kiemelt rendezvény településenként

Boldogasszonyfa – *Mesevilág az interneten*

A gyerekek csoportokat alkotva töltötték ki egy feladatlapot, amelyben a kérdések a mesék világáról szóltak. A nehezebb kérdésekre az internet segítségével tudtak választ adni. A leggyorsabb és a legtöbb pontszámot elérő csapat ajándékot kapott. A feladatlapok kitöltése után az interneten barangoltak és játszottak, könyveket olvasgattak vagy rajzoltak.

Nagypeterd – *Hogyan informálódjuk a neten?*

A négy részből álló programsorozaton minden korosztály ismerkedett az e-könyvek, a hírportálok, a videomegosztók és a játékok világával az interneten. A gyerekek körében a videomegosztó programok, illetve a játékos oldalak voltak a legnépszerűbbek. Minden feladat kis játékos vetélkedővel zárult, ezek nagy sikert arattak az olvasók körében. Úgy gondoljuk, hogy minden programról élményekkel gazdagodva tértek haza a könyvtárhasználók.

Hásságy – *Internetes játékok*

A hásságyi rendezvényre sokan voltak kíváncsiak. A baba-mama csacsogó programmal együtt az anyukákat is leültették a számítógépek elé és bevonták a vetélkedőbe. Interneten szörfölve töltötték ki egy tesztet, amely arra szolgált, hogy ne csak játékokat keressenek, hanem tanuljanak is. A rendezvény közös uzsonnával és az ajándékok, nyeremények átadásával zárult.

Szentlászló – *Játsszunk, okosodjunk együtt, Tudás-barangoló*

A könyvtár az általános iskola épületében található, és iskolai könyvtári feladatokat is ellát, így a 6–14 éves korosztályt célozták meg a programokkal.

Az interneten fellelhető tanulást segítő, képességfejlesztő és szórakoztató játékokat ajánlottak a kisgyerekeknek. Az 1–4. osztályos tanulók (35 fő) kiscsoportokban, illetve egyénileg próbálhatták ki a világháló korlátlan lehetőségeit. Az 5–8. osztályos tanulók (28 fő) megismertek a hírportálokkal és a hagyományostól eltérő tudáshordozókkal, elektronikus könyvekkel.

Zádor – *A net hatása*

Kötetlen kerekasztal-beszélgetésen minden résztvevő elmondta, mennyire hat életére az internet, mennyire függ tőle. Leginkább az alábbiakra használják a honlapokat: tanulnak, játszanak, új barátokat keresnek, távoli személyekkel tartják a kapcsolatot, kreatív ötleteket keresnek, sütés-főzéssel kapcsolatos oldalakat látogatnak. Majd videomegosztók segítségével a kedvenc ze-

néiket, videoklipjüket, kisfilmjeiket mutatták meg egymásnak a könyvtárhasználók.

A gyerekek és a felnőttek a nap zárásaként önfeláldozóan játszották az interneten fellelhető kreatív játékokat. Mindenkiből előbújt a gyermek, felváltva versenyeztek, egymás rekordjait megdöntve. A <http://fiesta.kjmk.hu> oldalon meghirdetett közös totót is sokan kitöltötték, és beküldték a helyes megfejtéseket.

Somogyapáti – *Önkéntesség, ahogy én látom...*

A Somogyapáti Teleházban működő könyvtári szolgáltató helyen az Internet Fiesta az önkéntesség jegyében zajlott. A könyvtárban megismertették a látogatókat az önkéntesség fogalmával, az önkéntességgel kapcsolatos honlapokat mutattak be, szórólapokat készítettek és osztottak szét.

A település már ötödik alkalommal vesz részt az Önkéntes Fiatalok Napján, ami ebben az évben április 16-ára esik. Ezen a na-

pon a településen többek között virágültetés, padok, játszótéri elemek festése és szemétszedés is zajlik. A falu teljes lakossága, az óvodásoktól a nyugdíjasokig, kiveszi részét a feladatokból. Ez az alkalom arra is jó volt, hogy az interneten kerestek településeket, amelyek csatlakoznak az Önkéntes Fiatalok Napjához, a közöd-naphoz.

Bánfa – *Játékos internet. Valódi-e az avatarod?*

A kétnapos rendezvénysorozat első napján a gyerekek használták a számítógépeket. A legnépszerűbb játékokon (farmerama, logikai és autós játékok) mérték össze tudásukat, ügyességüket. A legjobbkat jutalmazták.

Másnap az érdeklődők projektoros vetítés keretében megnézhatték az *Avatar* című filmet. A filmvetítést követően kötetlen beszélgetés volt az avatar-jelenségről és a virtuális valóságról. Játékos feladat volt, hogy a filmről, a készítéséről, magukról az avatarokról minél több információt gyűjtsenek az interneten. A legügyesebbek megosztották tudásukat a többiekkel, amiért ajándékot kaptak.

Kisdobsza – *Egy kattintásra a világ*

A Kisdobsza Községi Könyvtárban játékos feladatokkal várták a kölyköket, a tiniket és a felnőtteket március 25-én. Minden korosztály kapott egy elvégzendő feladatsort, melynek jó megoldásáért értékes ajándékokat kaptak. A kicsikkel az internetes mesevilágot ismertették meg (mesék, játékok, rajzok, diafilmek a neten). A tiniknek viszont már a tematikus oldalakat, keresőket, videomegosztókat, internetes rádiókat, közösségi oldalakat kellett meglátogatniuk és ott elvégezniük a kiszabott feladatokat. Az egészséges versenyszellem mellett (vagy ennek ellenére) nagyon segítőkészek, kooperatívok voltak a gyerekek, jó hangulatban telt el ez a néhány óra.

Plusz motivációként jó szolgálatot tettek az apró ajándékok is. A tiniknek szóló feladatsor komoly kihívást jelentett a felnőtteknek is, akik a kicsiknek segítve kedvet kaptak a játékhoz.

A tizenéveseknek is sikerült megmutatni az internet új, számukra eddig ismeretlen lehetőségeit. Eredményes, vidám hangulatú délutánt töltöttünk együtt és többször elhangzott ez a kérdés: Mikor lesz a következő ilyen alkalom?

Jövőre veletek ugyanitt! ■

Anyagtorlódás miatt több írást kénytelenek vagyunk a következő számunkban közreadni.

Szerzőink megértését és türelmét kérjük.

– a szerk.

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség – a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával – immár tizenkettedik alkalommal rendezte meg szerte az országban az Internet Fiesta rendezvénysorozatot 2011. március 21. és 28. között. A kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Városi Könyvtár is évek óta részt vesz ebben a kezdeményezésben, amelynek célja az internet népszerűsítése.

Városunk könyvtára 2008-ra megújult és kibővült. Önkormányzatunk elnyerte az utolsó címzett állami támogatást, amelynek köszönhetően alapterületünk megháromszorozódott, így lehetőségeink is kibővültek. A megújult internetes részlegben tizenkét korszerű, fejhallgatóval és webkamerával is felszerelt számítógép áll az internetezők rendelkezésére.

Az idei Internet Fiesta célja a játék és az olvasás internetes lehetőségeinek bemutatása volt. A felhívás megjelenése után megkezdtük a programok szervezését. Ezeket igyekeztünk a különféle korosztályok érdeklődési körének megfelelően összeállítani, különös tekintettel a középiskolás és időskorú használókra. Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a média képviselőivel, a város intézményeivel, a gyermek- és diákönkormányzattal jó kapcsolatot ápoljunk, lehetőség szerint biztosítsunk minden olyan információt, kínálatot, amelyre igény van. A sikeresség nagyrészt a személyes kapcsolatokon múlt. Megjelentünk a helyi nyomtatott sajtóban, a rádióban és helyi tévében is. Plakátokon, szórólapokon és a könyvtár honlapján is népszerűsítettük programjainkat.

Változatos programok összeállítását tették lehetővé *A játéktól az olvasásig a neten* kiemelt témakörei. Ezek voltak többek között: internetes játékok, avatar-jelenség, szerepjátékok, videomegosztók, digitális nomádok, az internet pszichológiája, hírtípusok, hírportálok az interneten. Rendezvényeink leginkább ezekre a témakörökre épültek.

A felhívás megjelenését követően megkerestük a város középiskoláit, a Nyugdíjas Pedagógus Klubot, a Terasz Ifjúsági Klubot, illetve internetes tanfolyamaink résztvevőit, és hívtuk őket az Internet Fiesta rendezvényeire. Gyermekkönyvtárunk minden héten kedden szervezi meg a *Betűbölcsi* baba-mama klub programjait, amelyekkel célunk a könyvek megszerettetése és az olvasásra nevelés. Nagyon népszerűek ezek a foglalkozások, kismamák és babák jönnek szép számmal. Őket is sikerült bevonnunk egy foglalkozás erejéig. Megkerestük *Baracsi Katalint*, a Kék Vonal Alapítvány munkatársát, hogy tartson egy előadást a fiataloknak. Az alapítvány célja, hogy a problémákkal küszködő gyerekeknek és fiataloknak segítsen. Az internethasználat is számos veszélyt rejt, ezekre hívta fel az előadó a fiatalok figyelmét.

Március 22-én délelőtt három középiskolás csoportnak tartottunk rendkívüli informatika órát *WEB Világ Valóság* címen. A Mezőgazdasági Szakközép- és Szakiskolából jöttek a diákok, akikkel megismertettük a digitális nomádság jelenségét. Kiderült, hogy még nem igazán hallottak erről a

foglalkozási módról. Lehetett kérdezni, és sok diák élt is ezzel a lehetőséggel. Úgy tűnt, a többség szívesen lenne majd digitális nomád. A továbbiakban bemutattuk a különböző videomegosztókat és azok lehetőségeit. Mivel a középiskolások már gyakorlott internethasználók, arra törekedtünk, hogy különleges honlapokra, érdekességekre hívjuk fel a figyelmüket. Örömmel tapasztaltuk, hogy sikerült újat is mutatnunk nekik. A foglalkozás végén pedig megmutattuk, hogy hogyan és hol érhető el a könyvtárak az interneten. Hogyan lehet keresni egy-egy könyvtár katalógusában, különböző paramétereket megadva. Mindenki ki is próbálhatta a keresést. Tanulmányaik során szükségük lehet majd egy-egy olyan könyvre, dokumentumra, ami az adott középiskolai, főiskolai könyvtárban nem található meg. Ha el tudnak igazodni a könyvtárak katalógusában, könnyebben szert tehetnek a szükséges könyvre. A középiskolás diákok élvezték ezt a rendhagyó informatika órát, sokan jelezték, hogy szívesen maradnának hosszabb ideig is, nem csak arra a negyvenöt percre.

Ugyancsak ezen a délelőttön, a Gyermekbirodalomban került sor a *Dévény torna* bemutatására kismamáknak, *Bátoriné Csenki Krisztina* gyógytornász jóvoltából. Ismertette ennek a speciális manuális tornának a technikáját. Ez viszonylag új terápiás eljárás a mozgásrehabilitációban, amelyet több évtizedes gyakorlati tapasztalat hitelesít. Ezt az eredeti gyógyító eljárást *Dévény Anna* gyógytornász, művészi torna szakedző dolgozta ki. A Dévény-módszer komplex mozgásrehabilitációs eljárás, amelynek nincs szüksége más módszerekkel történő kiegészítésre. A minél hamarabb megkezdett rendszeres kezelés mellett nincs szük-

ség a szülő által végzendő otthoni tornázásra sem. A módszer a mozgássérülések bármely területén, gyermekeknél és felnőtteknél egyaránt hatékonyan alkalmazható. Egyedülállóan eredményes a születési agykárosodás gyógyításában. Krisztina interaktív foglalkozást tartott, a végén lehetett kérdezni, illetve aki szeretne volna, a videomegosztó segítségével a gyakorlatban is megnézhetné ezt a tornát.

Március 23-án a Nyugdijas Pedagógus Klubnak, március 24-én pedig a volt internetes tanfolyamosaink számára tartottunk foglalkozást *Interaktív hírek és Mesenét Nagyival* címen. Ezen a két napon az idősebb korosztály képviselőit vártuk. A délelőtt egyik felében a helyi, illetve regionális internetes hírportálokkal foglalkoztunk. Bemutattuk, hogyan épülnek fel ezek az oldalak, hogyan lehet régebbi cikkeket, videókat megkeresni, elolvasni és visszaneézni. Mutattunk olyan helyi újságot is, ami csak interneten érhető el, csak ott olvasható. Az is előfordul egy-két lapnál, hogy az interneten hamarabb olvasható, mint ahogy nyomtatásban megjelenik. A délelőtt második felében pedig az unokák oldalai kerültek terítékre. Ismertettük azokat a honlapokat, ahol gyerekeknek való játékokat, meséket, dalokat nézhetnek meg a nagyik az unokákkal együtt. A legnagyobb sikere az egyszerű volt.hu internetes oldalnak volt. Nem gondolták, hogy ennyi minden elérhető ennek a honlapnak a segítségével. Sokan mondták, hogy biztosan használni fogják az unokáikkal együtt.

Március 24-én délután *Netezz biztonságosan* címmel Baracsi Katalin, a Kék Vonal Alapítvány munkatársa beszélgetett a város középiskolásaival a világhálóról és annak

veszélyeiről. Az internet előretörésével való veszélyek is fenyegetik a gyerekeket, fiatalokat. Fontos, hogy tudatosan viselkedjenek a világhálón. Ehhez nyújtott segítséget Baracsi Katalin, aki nagyon színes és érdekes előadást tartott, amibe bevonta a résztvevőket is. A programban partnerünk volt a Terasz Klub, a város egyik legnépszerűbb ifjúsági klubja. Nagyon örültünk ennek a partnerségnek, fontos és jelentős dolognak tartjuk, hogy sikeresen együtt tudunk működni. A jövőben is szeretnénk majd az ifjúsági klubbal közösen programokat szervezni és mozgósítani, bevonni a középiskolás fiatalokat.

Március 25-én délelőtt a Kossuth Lajos Szakközép- és Szakiskola két csoportjának tartottunk játékos foglalkozást, *Az én avatarom* címmel. Megismerhették, hogy mit jelent maga az avatar fogalom, hogy mi is az az avatar-jelenség. Úgy tűnt, szinte teljesen új számukra ennek a fogalomnak, jelenségnek a valódi jelentése. Majd szó esett a szerepjátékokról és azok veszélyeiről is. A foglalkozás végén egy szerepjáték segítségével játékos versenyt rendeztünk az „avatarok” között. Nagyon élvezték ezt a versenyt, játékot a fiatalok.

Az előadások, foglalkozások során elhangzott ismeretekből összeállítottunk egy 7+1 kérdésből álló nettót, amit nagy lelkesedéssel töltött ki szinte minden korosztály képviselője.

Az Internet Fiesta időtartama alatt egyszeri alkalommal bárki ingyenesen internetezhetett az internetes részlegben. Fontosnak tartottuk, hogy ezen a héten olyanok is igénybe vehessék az internetes szolgáltatásunkat, akik ezt egyébként nem tudják megtenni.

A programjainkon összesen 291 fő vett részt. Nagyon nagy volt az érdeklődés mind a fiatalok, mind pedig az idősebb korosztály részéről.

Elmondhatjuk, hogy egy sikeres fiestán van túl a kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Városi Könyvtár. Örömmel vettük, hogy az Internet Fiesta budapesti központi rendezvényén a mi könyvtárunk is felkérést kapott programjaink bemutatására.

Mint minden nagyobb könyvtári rendezvény, a miénk is csapatmunkában szerveződött. Több kolléga aktívan részt vett az előkészületekben és a programok lebonyolításában. Az Internet Fiestát évről évre egyre nagyobb érdeklődés kíséri, abban a reményben zártuk az eseményt, hogy jövőre még többen csatlakoznak majd felhívásunkhoz. ■

Az Európai Unió oktatásért felelős minisztereinek

Tisztelt Miniszter Asszonyok,
Miniszter Urak!

Engedjék meg, hogy Magyarország uniós elnöki szerepe alkalmából levéllel forduljunk Önökhöz, az uniós tagországok iskolai könyvtárai érdekében.

E levél aláírói, a magyar Könyvtáros-tanárok Egyesülete tagjai meggyőződéssel vallják, hogy Európa jövője nagyban függ az Európai Unió 2007–2013 között érvényes oktatási-képzési stratégiájának minél eredményesebb végrehajtásától. Meggyőződéssel valljuk azt is, hogy a stratégia központi gondolatát, vezéreszméjét képező élethosszig tartó tanulás kulcskompetenciáinak elsajátítását a leghatékonyabban az iskola képes megalapozni. Saját szakmai tapasztalatainkra alapozva meggyőződéssel valljuk, hogy ennek az alapozó pedagógiai folyamatnak az iskolán belül igen fontos műhelyei az iskolai könyvtárak. Végül hisszük és valljuk, hogy az iskolai könyvtárak csak akkor lesznek képesek az Európai Unió oktatási-képzési stratégiájából rájuk háruló feladatokat hatékonyan és eredményesen megvalósítani, ha fejlesztésüket, könyvtári potenciáljuk és pedagógiai szerepük erősítését kiemelt feladatként célozzák meg a tagországok oktatásfejlesztési koncepciói.

Az iskolai könyvtárak küldetését, hatékony működésük kritériumait máig érvényesen fogalmazta meg 1999-ben az IFLA (International Federation of Library Associations) és az UNESCO közös nyilatkozata, ezért az iskolai könyvtárak fejlesztési stratégiája célrendszerébe e nyilatkozat szakmai kritériumait javasoljuk beépíteni. Mi, magyar iskolai könyvtárosok/könyvtárpedagógusok a fenti gondolatmenet jegyében hívjuk fel az Önök szíves figyelmét a hivatkozott nyilatkozatra. Arra kérjük Önöket, hogy a saját hatáskörükben eljárva

- minden, a rendelkezésükre álló eszközzel terjesszék, propagálják a nyilatkozat tartalmát az irányításukhoz tartozó közoktatási rendszerben,

- dolgoztassanak ki programokat, fejlesztési irányelveket a nyilatkozat szellemében hazájuk iskolai könyvtári rendszerének fejlesztésére,

- kezdeményezzenek nemzetközi konferenciát a téma megvitatására és a fejlesztési koncepciók összehangolására, az uniós tagországok iskolai könyvtári szakembereinek és szakmai szervezeteinek bevonásával.

„Az iskola lelke a könyvtár” – mondta a magyar származású, nemzetközi hatású nagy pedagógus, Comenius, akinek nevét az Európai Unió érvényes oktatási-képzési stratégiája viseli. Kérjük Önöket, tekintsek a múltból jövő, küldetés erejű üzenetnek, egyben megvalósítandó célnak is Comenius szavait.

Budapest, 2011. március 26.

A magyarországi Könyvtáros-tanárok Egyesülete tagjai nevében megkülönböztetett tisztelettel és szívélyes üdvözléssel:

Szakmári Klára
elnök

Horváth Tibor 1935–2011

◆ Barátné Hajdu Ágnes

Csak nemrégem köszönhetjük 75. születésnapján, és már készültünk az újabb évfordulóra, április 15-ére, amikor kaptuk a szomorú hírt, hogy szeretett tanárunk, kollégánk, barátunk, Horváth Tibor, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének volt elnöke, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum (OPKM) nyugalmazott főigazgatója, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Könyvtártudományi Tanszékének tanára, a legendás Könyvtártudományi és Módszertani Központ egyik meghatározó alakja, 2011. március 2-án elment a minden élők útján.

Horváth Tibor személye szorosan összefonódott a könyvtárossággal. Egyszerre volt elhivatott, felelősségteljes és komoly, de ugyanakkor derű, megértés és örök kihívás csillogott a szemében. Egy-egy jó beszélgetés, vita bármikor felvillanyozta, és hatalmas energiákkal töltötte el. Hihetetlen erővel, lendülettel élte az életet. Tanárunk volt. Mindig és minden helyzetben tanított bennünket a logikus gondolkodásra, a helyállásra, a bonyolult problémák analizésére, a modell- és rendszerszemléletű gondolkodásra. Teljes valójával tanított bennünket, mindenét feltette egy-egy ügyre, egy probléma megvilágítására. Talán ezért is élt oly gyakran a történeteken, anekdotákon keresztüli szemléltetés módszerével a katedrán, de a mindennapi életben is. Ahol megjelent, rövidesen köré gyűltünk és hallgattuk az éppen aktuális, őt foglalkoztató témát. Sosem vezett el a részletekben. Nagyívű pályáján mindenütt maradandót alkotott.

1959-től 1977-ig volt a KMK munkatársa, főmunkatársa, végül osztályvezetője előbb a Tájékoztatási, majd a Tudományos és Szakkönyvtárak Módszertani Osztályának, utoljára a Könyvtártechnológiai Osztálynak. Igazi csapatember volt.

1977-ben került az ELTE Könyvtártudományi Tanszékére közvetlenül az 1975-ben, szintén a KMK-ból érkező Szabó Sándor után. Ekkor már felsőbb évesként, azonnal elvárásolt bennünket hihetetlen elméleti és gyakorlati tájékozottsága, könyvtárpolitikai szemlélete, műveltsége, különösen pedig természettudományos jártassága, magával ragadó egyénisége és fáradhatatlansága. Az egyetem dolga az, hogy problémamegoldó képességet fejlesszen

– mondogatta gyakran, mint ahogy vallotta az iskolarendszerű képzés szükségességét és felelősségét is. Ennek megfelelően az ELTE-n folytatott oktatói munkáján kívül több felsőfokú könyvtárosképzés megálmodója és segítője lett, többek között Egerben és Debrecenben is.

1984-ben tervekkel tele érkezett az OPKM-be. A nagyszerű gyűjtemény és szakembergárda elvárásolta. Magyar nyelvre adaptálta a Derek Austin vezetésével kidolgozott PRECIS-t. A rendszerváltozás után utat kereső tanárképzés támogatására segítette a magyar pedagógia klasszikusainak számító Fináczy Ernő, Imre Sándor, Prohászka Lajos és mások munkáinak a megjelentetését. Az OPKM főigazgatójaként ment nyugdíjba 1999 februárjában, de az alkotó munkát sosem hagyta abba.

1990. december 18-án választották meg a Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnökének, mely tisztségét egy cikluson át töltötte be. Az 1994. november 24-ei tisztújító közgyűlésen elmondott beszámolója máig ható tanulságokkal és útmutatóval szolgál, amikor arról beszélt, hogy egyértelmű szakmafilozófiai elvekre kell építenünk, úgy, hogy eleget tegyünk a Magyar Könyvtárosok Egyesületének 1935 óta tartó szakmai elkötelezettségéből származó feladatainak, amely a könyvtárosi hivatás rangemelését szolgálta a könyvtárak társadalmi küldetésének tudatában. Utódainkra ennek a szellemnek folytonosságát bízunk.

Ezekért a célokért vállalta 1995. július 13-án az újjáalakult Országos Könyvtárügyi Tanács elnöki tisztségét is.

Pályája rendkívül termékeny, több mint fél-száz rangos publikációja, tucatnyi könyve jelent meg. Közöttük is kiemelkedő a Papp Istvánnal közösen szerkesztett korszakos mű, a Könyvtárosok Kézikönyve. Hosszú időkig alapműve lesz a jelen és jövő könyvtárosgenerációknak.

Munkásságát 1986-ban Szabó Ervin-emlékéremmel, 1995-ben MKE Emlékéremmel, 1999-ben az Eszterházy Károly Főiskoláért Emlékéremmel, 2004-ben Széchényi Ferenc-díjjal ismerték el. 2003. október 30-án a Füzeki István-emlékérem első kitüntetettje lett.

Horváth Tibor egyénisége különleges jelentőségű volt a számunkra. Az emberi tulajdonságok közt sokra tartotta a hűséget. Hűséget az elvekhez, a családhoz, a barátokhoz, az egyesülethez... Haláláig tagja volt a Magyar Könyvtárosok Egyesületének. De ne felejtjük, hogy ugyanezt a hűséget várja el tőlünk is! Gondolatai tovább élnek bennünk. Halála leírhatatlan veszteség mindannyiunk számára. Emlékét örökre megőrizzük. Nyugodjék békében! ■

Mesélj nekem! Mezőberényben

A mezőberényi Könyvtárpártoló Alapítvány az OPSKK Könyvtárával együttműködve *Mesélj nekem!* címmel indít programsorozatot. A rendezvény célja a 3–10 éves kisgyermek körében a mesék megszerettetése, a meseirodalom és az olvasás népszerűsítése; s a helyi közvélemény figyelmét is felhívni arra, hogy a mesék milyen fontos szerepet játszanak az olvasás- és íráskészség kialakításában, a személyiség formálásában. A figyelemfelkeltés eszközeként országosan is ismert, népszerű közéleti embereket igyekeztünk megnyerni a mesék tolmácsolásának. A mesedélutánokat minden alkalommal kézműves foglalkozások is követik majd.

A felolvasások minden alkalommal
16.00 órakor kezdődnek.
Helyszín: Orlai Petrics Soma
Kulturális Központ Könyvtára,
5650 Mezőberény, Fő út 4.

Akik mesélnek:

2011. április 15-én
Soós Emőke és Berta János
a Napsugár Bábszínház bábszínészei
2011. április 29-én
Siklósi István
Mezőberény polgármestere
2011. május 13-án
Štefan Dano
a Szlovák Köztársaság békéscsabai
főkonzulja
2011. május 30-án
Lackfi János
író, költő, műfordító, szerkesztő
2011. június 10-én
Tege Antal
a Békés Megyei Jókai Színház szín-
művésze
2011. szeptember 16-án
Csomós Lajos
a Békés Megyei Jókai Színház szín-
művésze
2011. szeptember 30-án
a népmese napján,

Benedek Elek születésnapján
a gyerekek mesélnek
2011. október 14-én
Nagy Anna
a Magyar Köztársaság kormányzó-
vivője
2011. október 28-án
Novodomszky Éva
a Magyar Televízió műsorvezetője
2011. november 11-én
Süveges Gergő
televíziós újságíró
2011. november 25-én
Erdős Norbert
országgyűlési képviselő
2011. december 9-én
Bayer Mihály
a Magyar Köztársaság kijevei
nagykövete*
2011. december 23-án
Iványi Dalma
válogatott kosárlabdázó*

* A program szervezés alatt áll, az időpont még változhat

Elérhetőségeink:
Csabay Károly könyvtárvezető
66/51-55-55, 30/9326-159
csabay@mezobereny.hu

Pallagi Mária kuratóriumi elnök
66/51-55-58, 30/357-3366
pallagim@mezobereny.hu

OPSKK Könyvtára
66/51-55-58, fax: 66/51-55-60
konyvtar.mezobereny.hu

Közlemény

A Vajdasági Magyar Művelődési Intézettel történt előzetes egyeztetéseknek megfelelően a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat a Verseghy Ferenc Könyvtár és Művelődési Intézet egy korábbi könyvtár felszámolásából származó könyvadományát, 2506 főleg szépirodalmi művekből álló könyvcsomagot kézbesített a bácsgyulafalvi Magyar Művelődési Egyesületnek.

Az egyesület szándéka szerint a helyi közkönyvtárban kívánja elhelyezni az értékes adományt, hogy az így mindenki számára elérhetővé váljon.

Kormányos Mária, könyvtáros
Bácsgyulafalva, Szerbia

Az év fiatal könyvtárosa

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) és az Informatikai és Könyvtári Szövetség (IKSZ) ismét meghirdeti a 35 évnél fiatalabb kollégák számára „Az év fiatal könyvtárosa-díj” elnyerésére irányuló pályázatát. Az idei pályázati kiírás, a tárgyévi jelölési űrlap valamint az alapító okirat az MKE honlapjának (www.mke.info.hu) TEVÉKENYSÉG menüpontja PÁLYÁZATOK blokkjában elérhető, illetve az IKSZ honlapján (www.iksz.shp.hu) is hozzáférhető.

A hivatkozott MKE honlaphelyen – a szerzők hozzájárulásával – hozzáférhetővé tettük a korábbi nyertes pályamunkákat is. A pályázatok beérkezési határideje: 2011. május 31. kedd, 16 óra.

Könyvtári LLL-konferencia

Újszerű megközelítésben tárgyalja az LLL könyvtári szolgáltatások témáját a Publika Magyar Könyvtári Kör, az Eszterházy Károly Főiskola Központi Könyvtára és a Jókai Mór Városi Könyvtár szervezésében készülő konferencia 2011. június 24-25-én Komáromban.

A konferencia alcíme (Tanulunk, tanítunk – mi a haszna?) arra utal, hogy a könyvtárak intellektuális és anyagi energiáikat megsokszorozva támogatják az életen át tartó tanulási programokat saját szolgáltatásokat kifejlesztve erre a célra. A munka eredményességének, hatásának mérésére új kezdeményezések indultak meg nemzetközi szinten a könyvtári szakterületen is. Ezekről és a tanulási szolgáltatások egyéb fontos tényezőiről hangzanak el a konferencián érdekes előadások.

A fórum témája is érdeklődésre tarthat számot, beszéljük meg, vitatkozzunk arról, hogyan felel meg a szakemberek felkészültsége a könyvtárak jelenlegi sokrétű feladatának.

A konferenciáról bővebb információ és jelentkezés a <http://tt.ektf.hu> weblapon.

Minden érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők.

„AZ ÉN KÖNYVTÁRAM” FELHÍVÁS

Kedves Kollégák!

Az *én könyvtáram* címmel várjuk könyvtárak gyereklátogatói írásait, rajzait, fotóit.

Az érdekesebbeket lapunk hasábjain megjelentetjük, illetve könyvjutalommal díjazzuk.

Érdeklődni lehet az afulopa@gmail.com e-mail címen.

Dátum	Hely	Rendezvény	Rendező intézmény	Információ
V. 5.	Debrecen	Esélyteremtés lehetősége a könyvtárban	Debreceni VK	ujkert@dbvk.hu
V. 10.	Bp., OSZK	IKSZ közgyűlés	IKSZ	iksz@oszk.hu
V. 13–14.	Szombathely	Az olvasás össztantárgyi feladat HUNRA-konferencia	HUNRA	konferencia.hunra@gmail.com
V. 29–31.	Csongrád	Kárpát-medencei könyvtárosok találkozója	IKSZ, Csemegi Károly VK	iksz@oszk.hu
VI. 6.	Bp., OPKM	Horváth Tibor-émlékkonferencia	OPKM	titkarsag@opkm.hu
VI. 18. v. 24.	Országosan	Múzeumok éjszakája		
VI. 24–25.	Komárom	Tanítás, tanulás - mi a haszna?	Publika, Jókai Mór VK, EKF	http://tt.ektf.hu
VI. 28–VII. 1.	Békéscsaba	KTE XIII. Nyári Akadémiája	KTE	www.ktep.hu
VII. 14–16.	Pécs, Tudásközpont	Vándorgyűlés. Tanulás-tudás-műveltség. Könyvtárosok a jövő szolgálatában	MKE	mke.info.hu
IX. 17.	Országosan	A kulturális örökség napja		
IX. 23.	Bp., OIK	Nyelvek európai napja	Országos Idegen- nyelvű Könyvtár	oik.hu
Október	Országosan	Könyvtárak összefogása a társadalomért	IKSZ	iksz@oszk.hu
XI. 18.	Szeged	A vonal üzenete: a képi ábrázolás szerepe az olvasáskultúra fejlesztésben	SZTE JGYPK, Somogyi Könyvtár	hajdu@ jgypk.u-szeged.hu

Áprilisi lapszámunk szerzői

Baksa Melinda

Városi Könyvtár, Lenti

Barátné Hajdu Ágnes

Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Budapest

Egri Krisztina

FSZEK Központi Könyvtár, Budapest

Horváthné Jóna Mária

József Attila Városi Könyvtár, Zalaegerszeg

Jancsik Patricia

Csorba Győző Megyei-Városi Könyvtár, Pécs

Kissné Nagy Mónika

Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár, Székesfehérvár

Lajos Klára

Petőfi Sándor Városi Könyvtár, Kiskunfélegyháza

Nagy Anna

FSZEK Központi Könyvtár, Budapest

Nagy Zoltán

MKE Műszaki Könyvtáros Szekció, Budapest

Somlai Veronika

Közszégi Könyvtár, Szentgál

Tóth Judit

Deák Ferenc Megyei Könyvtár, Zalaegerszeg

Varga Lilla

Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár, Székesfehérvár

KÖNYVTÁRI LEVELEZŐ/LAP

XXIII. évf. 2011. 4. szám

Kiadja
az Informatikai és Könyvtári Szövetség
a Nemzeti Erőforrás Minisztérium
és a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Felelős kiadó: Fodor Péter
Főszerkesztő: Fülöp Ágnes (afulopa@gmail.com)
Nyomdai előkészítés: Tóth János

Szerkesztőség:
1827 Budapest, Budavári Palota F épület
Tel./fax: 331-1398

Megjelenik évente tizenkétszer
A megrendelőknek befizetési csekket vagy számlát küldünk
Egy szám ára 520 Ft
Éves előfizetési díj áfával és postaköltséggel együtt 6200 Ft
Nyugdíjasoknak és könyvtár szakos hallgatóknak 2600 Ft
HU-ISSN 0865-1329

www.epa.oszk.hu/kl
kl@oszk.hu

Készült az Inkart Kft. nyomdájában
Felelős vezető: Somogyi Sándorné

NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTERIUM

nka
Nemzeti Kulturális Alap